УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Виходить у Вівторок в Едмонтоні під ч. 10012-109 Стріт.
Річна передплата $2.00
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Phone 25708.

Vol. XIII. No. 22 Edmonton, Alberta, Tuesday, May 28, 1940. Едмонтон, Алберта, вівторок, 28. травня, 1940. Число 22. Рік XIII.

Великі Бої Ведуться в Бельґії й Північній Франції

Боротьба за Побережжя Англійського Каналу

Віддавши свої армії під нову найвищу команду ген. Вейґана, Велика Британія і Франція були в понеділок, 20 травня, певні, що вони здержали німецьку офензиву через Бельґію і Францію на Париж.

Однак у вівторок Німці звернулися на північний захід у сторону Англійського Каналу й наблизили небезпеку війни до самої Англії.

Від початку німецької офензиви у Франції військові обсерватори завдавали собі питання куди зміряє німецька армія. Чи метою офензиви є заняття Парижа, чи пробиття доступу до французьких портів і летунських баз над Англійським Каналом, який розділює Францію від Англії.

Коли на полудні Німці були 65 миль від Парижа, в той час німецька армія в Бельґії вдарила на британську й бельґійську армію і була 60 миль від бельґійського побережжя. Британське командування числило ся з можливістю, що йому прийдеться відтягнути армію до Дункерк у Франції, всього 40 миль від англійського порту Довер. Відступ алянтських армій з Бельґії загрозив би правому крилу німецької армії у Франції і знівечив би пляни наступу на Париж. Це було причиною, що Німці припинили дальший наступ на Париж і звернулися на захід до моря.

Дня 20 травня французький комунікат подав, що (Німці захопили французьке місто Ст. Квентен, 80 миль на північний захід від Парижа. Це місто відоме з великих боїв у минулій світовій війні. В комунікаті сказано, що алянти кинули велику силу змеханізованих частин до бою проти німецьких механізованих частин на 40-милевім фронті між ріками Самбр і Уаз, на схід від Ст. Квентен і завзяті бої тревали цілий день.

Дня 21. травня французький премієр Рейно повідомив у сенаті, що Німці зайняли Аррас і Амен. Аррас віддалений 50 миль, а Амен 40 миль від Англійського Каналу. Одночасно було подано, що Німці продовжують наступ на захід до моря. Того самого дня комунікат німецького командування подав, що Німці зайняли Аббевіль, при впаді ріки Сомми до морського лиману, 12 миль від моря. На північний захід від Ст. Квентен зайняли німецькі частини місто Перон.

Дня 22 травня французькі війська розгромили сильні німецькі частини й відобрали місто Аррас. В комунікаті було сказано, що перетято німецькі комунікаційні лінії в околиці Аббевіль.

Того дня ген. Вейґан перелетів літаком над німецькими лініями й дав наказ французьким військам повести сильні контратаки.

Коли Французи здобували Аррас, британські війська вдарили на німецьке крило коло міста Камбре, на полудневий схід від Аррас, і спаралізували німецькі наступи в тім секторі.

В пятницю і в суботу донесено, що передові німецькі частини підійшли до порту Булонь, за який велися дуже завзяті бої. Понеділкові донесення з Парижу кажуть, що те місто Німці зайняли. Далі на схід німецькі моторизовані частини зайняли Ст. Омер і Вімі, відоме з голосної побіди канадійських військ над Німцями в минулій війні.

Німецьке командування твердить, що з заняттям міста Аббевіль відтято від решти Франції міліонову алянтську армію, яка находиться в Бельґії й північній Франції.

На полуднево східнім фронті Німцям вдалося зайняти місто Лаон, 70 миль на північний схід від Парижа. Німецькі атаки на полудневий схід від Седану відбито з великими стратами для Німців.

Промова Короля до Імперії

В День Імперії, 24 травня, промовив Король Юрій VI до Імперії, а його бесіду рознесено радіо по цілому світі. Голос короля був чистий, тон енерґійний. Промова тревала 12½ мінут і була найдовша, яку він дотепер виголосив.

Король відпер у рішучих словах закид Німців, що Велика Британія хоче панувати над світом.

"Буду до вас говорити простою мовою", почав король.

"Нехай ніхто не має хибного розуміння. Наші вороги хочуть не лише територіяльних підбоїв. Вони хочуть повалити цілковито й остаточно цю Імперії і все, що вона обстоює, а опісля підбити світ. І коли б їх бажання сповнилося, вони принесли б (світові) всю свою ненависть і жорстокість, яку вже виявили.

"Для всіх нас в Імперії, для всіх людей передбачування й доброї волі по цілім світі, є тепер ясне: це життя або смерть для всіх нас. Програна війна не буде коротким упадком, з якого ми повстанемо й відновленою силою — вона буде означати знищення нашого світа, як ми його розуміємо, і запанування темноти на його руїнах."

Однак до цього прийти не може. Прийшла рішаюча боротьба і Британія знає, що її сумління чисте.

Підчеркнувши хоробрість і посвяту британської армії, король взвав усе населення виконати наложені на нього обовязки і з вірою глядіти в будучність. "При Божій помочи ми не впадемо," — закінчив король.

У Великій Британії Заведено Конскрипцію Майна й Робочої Сили

ЗАКОН ДАЄ ПРАВЛІННЮ ПОВНІ ДИКТАТОРСЬКІ ПРАВА

У середу ввечері британський парлямент ухвалив закон, який дає правлінню Великобританії повне і беззастережне право перебрати на річ державу всю робочу силу, а також усе майно: землю, копальні й фабрики. Цей закон ухвалено з огляду на грозу німецької інвазії, перед якою тепер стоїть Велика Британія.

Цей закон зістав ухвалений так палатою громад (парляментом) як і палатою лордів у незвичайно скорому часі, бо всього у трьох годинах. Зараз потім король його підписав і з з тією ж хвилиною закон увійшов у силу.

А той закон у своїх точках дає правлінню такі права:

1. Створити продукційні департаменти для контролі й ведення вирібництва зброї, кораблів і літаків та реґуляції продукції копальняної й фармерської.

2. Наложити 100-процентовий податок на всю надвишку прибутків — для спинення профітерії в часі війни.

3. Перебрати на власність держави фабрики зброї.

4. Реґулювати інші бизнеси й індустрію держави та переводити контролю промислових установ, де покажеться потреба, дятого, щоб оминути подвоювання в продукції, а з тим страт у матеріялі й праці.

5. Реґулювати платню й години праці.

6. Контролювати банки.

Ордер-ін-кавнсил (правляча рада) негайно ввела той закон у практику.

Ця правляча рада підпорядкувала контролі поодиноким міністрам головно: працю, банковість, рільництво, транспортацію, копальні, воєнну індустрію й індустрію для експортів.

Воєнні вироби й вироби для вивозу заграницю будуть мати абсолютне першенство і робітнича сила буде спрямована в першій мірі до тих фабрик.

Артур Ґрінвуд, міністр без теки й голова продукційної ради, негайно скликав Раду зройних постачань, щоб уложити пляни якнайшвидшої й найвидатнішої продукції зброї. Міністр достави, Морисон, дав наказ усім першої потреби фабрикам і робітням працювати день і ніч — сім днів на тиждень, аж до відкликання. Майже всі фабрики працюють тепер на дві шифти по 12 годин кожна — без недільного відпочинку.

Цей бил вніс у парляменті Клемент Етлі, робітничий провідник і теперішний лорд приві сіл, — в заступстві премієра Чорчилля. Він сказав, що цей закон має на ціли передати всіх осіб держави, їх працю й майно в розпорядимість Його Величества . . . для запевнення публичної безпеки, для охорони держави й задержання публичного порядку, успішного ведення війни . . . та для забезпечення найпотрібніших речей для есенціяльних потреб краю.

Контрофензива Аліянтів

Стратеґія алянтів полягає на тім, щоб відрізати німецькі змеханізовані частини і злучити алянтські армії, які находяться на півдні і півночі 30 миль широкого коритара, зайнятого Німцями. Премієр Рейно заявив через радіо до французького населення, що ген. Вейґан вірить у повну перемогу та що зчуба між німецькими дивізіями над морем та головною армією буде перервана.

Звідомлення з останніх днів минулого тижня подають, що бої, які почалися в північно-західній Франції, є найбільшими в історії світа. В боях беруть участь по обох сторонах около три міліони жовнірів, тисячі танків, літаків та ріжного рода змеханізовані частини. Бої відбуваються на отвертім терені.

Один з найбільших боїв ведеться від кількох днів між Камбре і Валенсієн. Сильними контратаками алянтські війська спинили німецькі спроби посунутися на тім фронті і самі пробилися до передмість Камбре.

Бої, які відбуваються на тім фронті, є початком "битви у Фляндрії", яка може стати рішаючою в північній частині Франції.

Французький комунікат подає, що алянтські війська відобрали місто Перон, знищили всі мостові причілки на полудневім березі ріки Сомми і зайняли полудневу частину міста Амен на полудневім березі Сомми.

Британські, французькі і глійські війська роблять звичайні зусилля, щоб зайняти німецький коритар, яким Німці прорвалися до моря, і в суботу пройшли 10 миль наперед. За Німцями осталося ще 20 миль коритаря. Німецьке командування післало нові зміханізовані підкріплення загроженим частинам над морем, одна з обох сторін коритара зустрів їх перехрестний артилерійний вогонь, від якого було знищено біля 500 німецьких танків і панцирних авт. Кажуть, що до моря прорвала ся тільки половина німецьких машин. Велику роботу у знищенні німецьких кольон виконали алянтські літаки.

Якщо поведеться контрофензива алянтських армій, німецькі механізовані дивізії, що тепер загрожують надморським пристаням, будуть відтяті й виловлені. Французький генерал Дюваль пише в газеті "Ле Журналь", що роля тих змеханізованих частин вже покінчена.

В північно-західній Бельґії відбувається окрема битва вдовж ріки Шелди і Німці стараються розбити ліве крило французької армії, яка поспішила на поміч Бельґійцям.

Боротьба там має характер маневрування й алянтські війська ступлено відступають згідно з наперед уложеним пляном.

Британія і Франція замовили у Злучених Державах воєнні літаки за $820,000,000.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ НІМЕЦЬКИЙ КОМУНІКАТ ПРО УПАДОК КАЛЕ

Німецьке командування подало в комунікаті з 26 травня, що "портове місто Кале дісталося в німецькі руки після завзятого бою, після якого наші війська продовжують наступ на Ґравелін".

Це німецьке твердження заперечено в Лондоні. Представник уряду заявив, що алянтські війська дотепер тримають Кале. Англійський комунікат каже, що британські експедиційні війська борються знаменито й відбили ворожі атаки на це важне місто.

ЗМІНИ В БРИТИЦЬКІЙ КОМАНДІ

Велика Британія перевела важні зміни в найвищій команді своєї армії. Сер Джан Діл, 58 літ, зістав назначений шефом імперіяльного ґенерального штабу на місце ґенерала сер Едмунда Айронсайда.

Ґенерал Айронсайд зістав командантом всіх домашніх сил в Англії й має завдання зорґанізувати оборону краю перед загрозою ворожої інвазії з моря і повітря.

НІМЦІ БОМБАРДУЮТЬ ПОРТОВІ МІСТА

Німецький комунікат подає, що німецькі летуни бомбардують порти Дієп, Булонь, Кале, Дункерку й Остенді, а на сході ряд французьких летовищ.

НІМЕЦЬКІ ВТРАТИ В ЛІТАКАХ

Британське повітряне міністерство обчисляє, що Німці втратили около 1,800 літаків за 12 днів війни, коли алянти втратили около третину або четвертину того числа.

НІМЦІ СТРАТИЛИ ПІВ МІЛІОНА ЖОВНІРІВ

Радіо з Лондону подало, що за десять днів кампанії німецька армія стратила щонайменше пів міліона жовнірів, з чого около 150,000 вбитими. Такий підсумок німецьких страт зроблено в Парижі.

ЗАКОНОПРОЄКТ ПРОТИ КОМУНІСТІВ І НАЦІСТІВ

Посол Вилфрид Лякорта з Квебеку заповів внесення законопроєкту, який, якщо стане законом, заборонить комуністичний і націьський рух у Канаді, а їх кандидатам заборонить кандидувати на домініяльних послів.

ІТАЛІЯ КОТИТЬСЯ ДО ВІЙНИ

З Риму доносять, що Італія гарячково готується до війни проти алянтів. Ще минулого тижня італійський уряд стримав всі пасажирські і торговельні кораблі в італійських пристанях. По містах далі відбуваються студентські демонстрації з окликами за війною. Мусоліні відбуває постійні наради зі своїми ґенералами.

Деяку надію на мирне полагодження конфлікту дають торговельні переговори з Анґлією, яка погоджується злегшити ревізію італійських кораблів з огляду на контрабанду, але самі Італійці заявляють, що ні торговельні полекші ні концесії в Тунісі і східній Африці вже не задовольнять італійських аспірацій.

У понеділок, 27 травня, британська амбасада в Римі порадила британським горожанам опустити Італію.

Оттава назначила дост. С. Г. Павера міністром авіяції.

ЯК І ВІДСТУПАЮТЬ, ТО В ПОВНОМУ ПОРЯДКУ

Алянти не скривають того, що були змушені в ріжних місцях відступити, але підкреслюють, що відступ завжди відбувався у найбільшому порядку.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

В неділю, 19 травня, Їх Преосвященство відбули Візитацію парохії св. Духа в Гемилтоні, Онт. В часі Архиєрейської Служби Божої висвятили на діяконів двох питомців: А. Цимбалістого і М. Мельника. По Службі Божій виголосили проповідь.

В неділю, 26. травня в ювилейну 35-ту річницю основання парохії св. о. Николая в Вінніпеґу, Їх Преосвященство відправили Архиєрейську Службу Божу в церкві св. Николая, в часі котрої висвятили на священика о. Володимира Фірмана, а прикінці виголосили відповідну проповідь.

ЖЕРТВИ, ЩО ВПЛИНУЛИ ДО ЕПИСКОПСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ ВІД УКР. КАТОЛ. ПАРОХІЇ

На Катедратик —

Видьна, Алта.	$6.85
Стрий, Алта.	6.15
Спедден, Алта.	5.00
Давінґ, Алта.	4.30
Смокі Лейк св. Онуфрія	8.50
Редвей, Алта.	11.50
Григорій Гуть, Ріджайна	1.00
Іст Килдонан, Ман. (за травень)	$5.00
Бобулинці, Саск.	10.00
Понас Лейк, Саск.	3.45
Курокі, Саск.	2.20
Кадворт Саск., св. Спаса	4.25

На Сироти

Мондер, Алта.	$19.69
Гиллярд, Алта.	4.50
Чипмен, Алта.	6.50
Москаликі, Алта.	2.90
Борців, Алта.	5.80
Дервент св. Юрія, Алта.	2.35
Енґел Лейк, Алта.	2.19
Дервент Вознесення, Алта.	6.95

В Ст. Норберт, Ман., на Катедратик жертвували слідуючі:

По $1.00: Стефан Стецій, Никола Ленчишин, Матвій Стецій, Петро Масник.

По 50ц.: Михайло, Петро і Степан Стецій, Катерина Панас, М. Масник і Марія Ласько.

За всі жертви складаємо вірним щиру подяку.

Епископська Канцелярія.

Канада Приспішує Воєнну Програму

Премієр Кінґ накреслив у понеділок вечером на парляментарній сесії програму уряду на 1940-41 р. Уряд потребуватиме 700 міліонів долярів на витдатки для воєнних цілей: для вдержування армії на европейських боєвищах, для пересилки другої дивізії й на зорґанізування третьої дивізії.

Премієр заявив також, що він зажадає від парляменту права на створення нового міністерства аеронавтики, якого завданням буде вести Імперіяльний Плян Повітряного Вишколу, який має свій осідок в Канаді.

Воєнні дії прибрали тепер такі розміри, що війна коштує Канаду около два міліони долярів денно. До того треба додати ще один міліон долярів на звичайні біжучі потреби Канади, що разом виноситиме коло 3,000,000 долярів денно.

Премієр Кінґ подав парляментові начерк подрібної листи воєнних видатків. Грошей потрібно буде на такі воєнні підприйняття:

1. На скорішу як передбачено висилку другої дивізії канадійської армії за море.

2. На висилку таких дальших підкріплень для першої дивізії, яких дотепер ще не вислано.

3. На приспішення рекрутації підкріплень для другої дивізії канадійської армії, які то підкріплення відправляться разом з другою дивізією в якнайскоршому часі.

4. На сформування канадійських корпусів за морем у такім порядку, як то уляпоновано за британським воєнним департаментом.

(Докінчення на стор. 2)

Британські Літаки Нещастам для Німців

Величезну ролю в війні виконує британська повітряна фльота. Британські летуни продовжують бомбардувати на велику скалю німецькі комунікаційні лінії, концентрації війська, магазини, варстати до направи танків, мости, залізниці і склади газоліни в Бельґії, Голяндії західній Німеччині. Оноді три британські літаки зірвали в повітря німецький потяг з амуніцією, від якого полумінь бухала на три тисячі стіп вгору.

Британський летун провізся на німецькому повзі

І війна має свій питоменний гумор.

У Фляндрії в Бельґії сталася така несамовита пригода: Німецькі гармати поцілили британський літак і він ушкоджений спустився між Німців. Летун того літака вискочив зі своєї машини й, не розглядаючись довго, вискочив на один з ворожих повзів. Аж тоді опа мятався він, що повз не свій а ворожий. Та повороту вже не було. Скулившись, він сидів далі на повзі — що буде, то буде. Переїхавши так кілька годин, нарешті зіскочив і — на диво — ніким не завважений, пішов полями в напрямі англійських таборів і нарешті добився до своїх.

КРІЗУ СПРИЧИНИЛА ЗЛА ТАКТИКА

Ґенерал Жін Дуваль, мілітарний експерт для паризького часопису "Журналь де Деба" пише, що крізу (побіди німецької армії) спричинило зле розставлення французької армії напочатку німецької інвазії.

Як відомо, начальний вожд, ґен. Гамелен, зістав звільнений з команди, а його місце зайняв ґен. Вейґан.

Тепер подають, що ґенерал Вейґан усунув 15 ґенералів з високих постів, почавши від командантів армій до командантів дивізій. На їх місце назначено молодших і здібніших офіцирів.

АТАКУЮТЬ НАФТОВІ ЗБІРНИКИ

Британське командування згадує за кожним разом про бритійські летунські налети на Німеччину, які з успіхом бомбардують великі німецькі збірники газоліни в Гамбурґу й Бремені. Алянти числять на те, що як війна протягнеться, то Німцям скоро забракне газоліни, бо вони її тепер зуживають в надзвичайно великих розмірах.

ВІСТИ ЗІ СВІТА

КАНАДА ПРИСПІШУЄ ВОЄННУ ПРОГРАМУ

((Докінчення зі стор. 1).

(Крім згаданих двох дивізій і злучених з ними боевих одиниць, ці частини включать потрібні додаткові військові відділи, а це разом створить експедиційну силу на кільканадцять тисяч людей більшу понад вище згадану).

5. На формацію третьої дивізії канадійської армії, яка має відповідати всім вимогам военного характеру чи то в Канаді чи за морем.

6. На перше візвання британського правління призначити певні морські й сухопутні та повітряні формації для активної служби на Карібеанське море та його острови (британські посілости в Південній Америці) а також на північно-атлянтійські території.

7. На висилку за море 112-ої армійської обєднуючої ескадрони.

8. На приспішення вишколу й на висилку за море пільотів та іншого персоналу повітряних сил.

Премієр Кінґ сказав, що ця програма, яку він виложив парляментові, вже переводиться в приспішеному темпі.

Вдост. Мекензі Кінґ заявив далі:

Новий департамент аеронавтики буде так скоро сформований, як лиш скоро дост. Норман Роджерс, вернувши з поїздки за море, представить кабінетові свій звіт;

Департамент збройного виряду й военного постачання, який тепер є під керівництвом міністра транспортації дост. С. Д. Гова, буде переданий осібному міністрові.

Накінець премієр закликав парлямент і націю до якнайсолідніщої праці й однозгідности, бо — сказав він — в цій найбільш критичній порі, яку коли доводилося людству переживати, не час на партизанство, але пора на посвятне діло.

КАНАДІЙСЬКИЙ ПАМЯТНИК У ВІМІ НЕНАРУШЕНИЙ

Бої на французькім фронті велися останньо коло Аррас, де стоїть величавий военний памятник в честь поляглих канадійських жовнірів в минулій війні. Цей памятник був відкритий у 1936 р. в присутности короля Едварда VIII.

Щоб охоронити перед знищенням, обложено його мішками піском. Однак военний терен не досягнув памятника й дотепер він стоїть цілий та ненарушений.

На місці, де він стоїть, 100,000 канадійських жовнірів виборoли побіду над Німцями, 9. квітня, 1917, причім згинуло 11,297 канадійських офіцерів і жовнірів.

ЧУЖИНЦІ В РУКАХ — СКАЗАВ МІНІСТР ЛЯПОЙНТ

Міністр судівництва Ернест Ляпойнт запевнив парлямент, що канадійський уряд поробив охоронні міри проти "пятої кольони", тобто проти шпіонажі і саботажництва.

Державна поліція контролює ситуацію, інтерновано ворожих чужинців як також натуралізованих ворогів держави, і мається бачне око на всі підозрілі особи.

Буде створений парляментарний комітет, який переглянe урядові зарядження проти діяльности "пятої кольони" і запропонує зміни або дальші зарядження як буде треба.

Зареґістровано 16,643 чужинців і вони правильно зголошуються в поліції. Виїмок зроблено для 1,322 осіб, з яких одні є Чехи або горожанами інших країв під німецькою окупацією.

Було інтерновано 406 чужинців, з чого звільнено 145.

Спокійним чужинцям, які походячи з ворожої нації, позволено користати з свободи доки вони ведуть нормальний спосіб життя і не будуть замішані в якусь ворожу акцію.

Вкінці дост. Е. Ляпойнт сказав так: якенебудь переслідування расових меншин в цій країні є негідне нашого народу і чужих народів, згідно з нашими традиціями і нашим національним духом.

ФРАНЦУСЬКИЙ ПРЕМІЄР ВИНУЄ ВІЙСЬКОВИЙ ПРОВІД

Французький премієр Рейно кинув обвинувачення за теперішню ситуацію на фронті на французький військовий провід. Він сказав, що деякі французькі високі офіцири не подбали завчасу повисаджувати на ріках мости і тим дали німецькій змоторизованій армії вдертися на французьку територію і взагалі своїми непростимими помилками доспpияли німецькій офензиві. За те відповідальні за ті непростимі провини будуть потягнені до відповідальности.

Він сказав далі, що тоді, як лиш кілька другорядних дивізій французьких обороняли терен на ріці Мейз, першоклясні дивізії було перекинуто на бельгійську територію.

Він скритикував також французьку концепцію клясичного ведення війни, яка раптом опинилася перед новою концепцією: змоторизованими відділами, що вдираються в глиб фронту, й парашутистами, що нападають армію ззаду.

Остерігши французьку націю, що уряд не буде ставитися поблажливо до зрадників і боягузів, він сказав, що "ми маємо повне довіря до наших великих военних провідників, до наших вояків і до наших летунів, котрі щоденно вкриваються блискучою славою".

В РУМУНІЇ ПОКЛИКАНО — 300,000 НОВИХ РЕЗЕРВІСТІВ

Румунський генеральний штаб зарядив загальну мобілізацію, покликаючи останні річники під зброю. Румунія тепер має під зброєю 2,000,000 жовнірів, вдійсности змобілізовану цілу армію. Відкликано всі відпустки, жовніри мають виїхати до частин напротязі 24 годин.

Це зарядження викликало велике вражіння серед населення. Однак ґен. штаб не подав причини загальної мобілізації.

Останньо були звідомлення, що Совети згромадили великі сили на границі Басарабії, Буковини й Карпатської України.

РОСІЯ БУДЕ ПРОДОВЖАТИ ТОРГОВЛЮ З НІМЕЧЧИНОЮ

Советська новинкарська аґенція Тасс подала: премієр Молотов повідомив британський уряд, що Росія "не може підпорядкувати торговельну політику СССР военним цілям котроїнебудь чужої держави".

Це є відповідь Москви на останні заходи Великої Британії, щоб Росія обмежила торговлю з Німеччиною і шукала нової торговельної угоди з Великою Британією.

ЧУТКИ ПРО ЗМІНУ НАСТРОЇВ У БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ РОСІЇ

З Вашинґтону повідомляють що серед дипльоматичних кол скріплюється думка про можливість переміни позиції СССР. Сталін, мовляв, розрахував, що війна затягнеться й виснажить обох противників, що він використав би для переведення власної лінії. Німецькі успіхи злякали Москву, що війна може швидко закінчитися на користь Німців, не виснаживши їх. Тоді СССР залишився б під німецьким впливом, а не маючи змоги робити йому опір, опинився б на становищі наймита й попихача.

У звязку з цим в Англії знов голосніше говориться про нові переговори з СССР. Присутність у теперішньому кабінеті представників робітничої партії, яка завжди стояла за добрі відносини з СССР (і через це два рази втратила свою владну позицію), а також доброзичливе відношення СССР до призначення премієром Чорчила й нова зустріч Майського з Галифаксом виставляються як докази можливости наближення СССР до Англії. Появилась навіть чутка про висилку Чорчилом комісаря до Москви на розглядини. Англійська преса припинила полеміку з СССР.

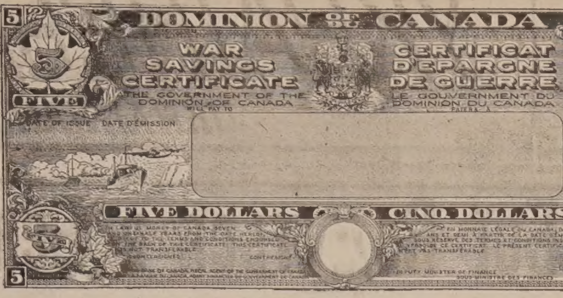

Повище є представлений один з нових военних цертифікатів, які предложено до продажі канадійській суспільности. Вони випущені на суму $5, $10, $25, $50 і $100. Кожний цертифікат є індивідуально зареєстрований в Оттаві. Нижче є репродукція одного з нових щадничих значків (марок), які почали продавати в багатьох склепах, поштових урядах і банках. Купно значків помагає малим інвесторам, бо один значок може бути куплений за 25 центів а 16 значків можна виміняти за один 5-доляровий военний щадничий цертифікат.

СТРІЛЯЛИ ДО ЛЕЙБИ ТРОЦЬКОГО

З Мексико Сити прийшла вістка, що 24. травня 30 - 40 невідомих мужчин напали на дім Троцького і стріляли до його спальні. Він був легко ранений відломками скла.

Троцький прибув до Мексика 1937 року після довшої мандрівки по ріжних державах. Ні одна країна не хотіла прийняти такого гостя і щойно Мексик його прийняв під умовою, що не буде вести пропаґанди.

Троцькому тепер 60 літ. В перших роках революції він був побіч Леніна найвпливовішою особою в большевицькій єрархії в Росії. По смерти Леніна запанувала страшна ворожнеча між ним і Сталіном і Сталін прогнав його спочатку в Туркестан а потім позволив йому виїхати за границю, чого тепер певно жалує. Легко здогадатися, що напад на нього в Мексику був рукою Москви. Це виразно заявив Троцький другого дня після нападу.

Арешти серед англійських фашистів

Англійське міністерство внутрішних справ подало про арештування провідників англійських фашистів у кампанії проти "пятої кольони".

Між арештованими є сер Освалд Мослі, лідер Британської Юнії Фашистів.

День передше арештовано капітана Арчбалда Ремзея, посла з консервативної партії. Він також походить з аристократичної родини. Переведено ще багато інших арештувань.

НІМЦІ СТРАТИЛИ 1,500 ЛІТАКІВ

В летунських кругах у Лондоні обчисляють, що в теперішній "блискавичній війні" Німці стратили до 1,500 літаків.

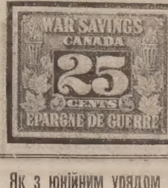

Як з юнійним урядом у Канаді

Сенатський консервативний провідник Артур Мієн заявив на засіданні сенату, що кабінет міністрів повинен бути переорганізований і на місце ліберального повинен бути уряд юнійний.

Сен. Дандюран, сенатський ліберальний провідник відповів, що ідею юнійного уряду населення відкинуло в виборах у березні.

ДОМАГАЮТЬСЯ ЮНІЙНОГО ПРАВЛІННЯ В КАНАДІ

Чарлс Бишоп, Кореспондент Савтгемського Пресового Концерну, подає копірайтований репортаж з Оттави, що там засипають правительство листами від чільних Канадійців, у яких вони домагаються, щоб — в виду цієї грізної хвилі, правління переорганізувалося в юнійне, прийнявши до кабінету осіб бодай із більших як не всіх заступлених у парляменті партії.

Він пише, що можливість створення юнійного уряду є можлива, бо він найкраще надавався б для обєднання домінії.

Коло 5,000,000 цивільних збігців

Міжнародний Червоний Хрест у Женеві подає, що в цю пору находиться у Франції около 5 мілионів цивільних втікачів з Голяндії, Бельгії і північної Франції. Справа з утікачами є грізніша як колинебудь в минулій війні.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРО ВИМІНУ ЗАГРАНИЧНОГО НАБУТТЯ

Спеціяльне Повідомлення

Крім певних звільнень "Форейн Ексчейндж Еквізішон Ордер" вимагає, щоб кожний мешканець Канади, який мав заграничну валюту, або депозит в заграничній валюті у своїм посіданні, на свою власність, або під контролею на 1-го травня, 1940, **без огляду на суму,** продав ту валюту уповажненому купцеві (чартерованому банкові) **на, або перед 31. днем травня, 1940.**

Хіба продовження часу було уділене Комісією, кожний мешканець, який не сповнить вимог Розпорядження на, або перед 31-им днем травня, 1940, буде підлягати карам, предвидженим в Розпорядженні.

Це Розпорядження **не** вимагає продажі заграничних вартісних паперів.

Дальші інформації і подробиці можуть бути уділені яким будь відділом чартерованого банку.

FOREIGN EXCHANGE CONTROL BOARD

ПАНІ РОЗВЕЛТ В ОБОРОНІ УКРАЇНЦІВ

У своїй колюмні, яка появляється реґулярно в "Ню Йорк Ворлд Телеграм", пані Розвелт, дружина президента, пише 14. травня ц. р. таке: "Українці в тім краю написали до мене досить патетичний поклик, у якім вони кажуть, що втікачі з територій, котрі колись були їхнім краєм, розкинені по цілім світі. Вони хочуть збирати гроші тут поміж собою, якби лиш знали, як получитися з їх власними людьми, котрі терплять по інших місцях. Я роблю спроби довідатися, що можна зробити в тій справі, але коли люди є так порозкидані, то тяжко знайти спосіб їм помогти".

МАСОВО ВИСИЛАЮТЬ УКРАЇНЦІВ З ГАЛИЧИНИ В ГЛИБ РОСІЇ

З Румунії повідомляють, що наочні свідки стверджують що советська влада висилає далі з Галичини маси народу, тепер уже головно селян, у глиб Росії. Зі сіл забирають людей несподівано. І ночами.

З боїв у північній Норвеґії

Норвезьке звідомлення подає про завзяті бої в північній Норвеґії. В районі островів Лофотен, напроти Нарвику, норвезьке військо зайняло дві місцевости і відкинуло Німців.

З Стокгольму повідомляють що Німці посилили повітряну діяльність. На британську базу в Гарстад, напівніч від Нарвику, скинули 36 бомб і затопили норвезький корабель, причім убили цивільних людей. Німцям удалося заложити повітряну базу в північній Норвеґії.

Переселюють Українців на північ

Українтаг подає, що "Більшовик Полтавщини" повідомляє: "Понад 100 колгоспників Лохвицького району подали заяви до виконкому районої Ради депутатів трудящих про бажання переселитись в Челябінську область". До цього Українтаг додає: Теж саме робила і царська Росія!

Большевицький часопис взяв сторону аліянтів

Орґан російських трейд-юніонів, "Труд", що виходить у Москві, подав минулого тижня статтю, в якій пише, що "якщо війна затягнеться, то це поможе аліянтам, завдяки їх величезним ресурсам, сировому матеріялові та завдяки економічній допомозі зі сторони Злучених Держав."

Потенція залізної продукції у Злучених Державах удвоє більша ніж німецька. А продовження війни, яке може затягнутися на роки, дасть перевагу аліянтам", так написав "Труд".

Цікаве, що дотепер большевицька преса вказувала на німецьку силу і справність, а аліянську старалася применшувати.

Др. Осип Назарук.

В Лісах Алберти і Скалистих Горах

I.

Дня 19 травня 1923 р. пробудився я о годині 4 рано в потязі "Кенейдіен Нешенел Рейлвей". А потяг мчав на захід сонця, в напрямі до Скалистих Гір.

Лежу і дивлюсь крізь вікно: Небо сіре як попіл. Мало ясніше від диму льокомотиви, що як великанський воаль стелиться на боки. Крізь нього миґають смереки і якісь сухі дерева в ранній мраці — на рівнині. Мабуть це вже високорівня. Бо дерева безлистні ,або ледви-ледви покриті листєм. Це осики. Рівні і прості. Трава біля залізничого шляху зелена як у наших Карпатах. Але рідка й низенька. Високі чатинні дерева виглядають як височезні веретена, але то цілком як веретена. Якесь сіро-сталеве озеро. Над ним високі лози. Тут і там ясні лісові поляни. Леґкий спів птиць пригадує Европу. Найцікавіші гаї зеленої смеречини, перемішаної з білою березою й осикою: одно дерево таке, друге інакше.

Поїзд мчить. Ліси кріпшають. І росте радістю серце моє, мов лісової людини, яка довго не бачила порядного ліса. Якийсь таємний атавізм будиться в мені і росте й витягає рамена до тих лісів. Встаю — "Европа! Европа!" немов щось кричить у душі. І мав я вражіння, що — вертаю додому. Воно так перлося в душу, як гірський потік уземну щілину. Але з такою скорістю, що й лес не в силі похлептати його води.

Ліс темний від густих пнів, простий і рівний. Нараз прояснилося мені в нім — від думки: Я .зрозумів, чому всі білі люди від старця до дитини говорять про Британську Колюмбію з легким, весняним блеском в очах; бо хоч іще далеко до неї, але вже тут білі люди з Европи оживляються так, як відірвані квіти, яким на хвилинку далося воздуха й води з їх рідних околиць. Навіть сірість неба тут не разить.

Трава така зелена, що здається мені — зеленішої не бачив. А птиці в ранній мраці аж заливаються! Як досвіта в лісах біля Зарваниці над Стрипою...

Але все ще рівно! Чи тут "гори на рівнині"? Довго тягнеться озеро і довго сидніє сірий беріг його. Щойно за закрутом мигнули над ним два легкі, подовгасті суґорби. А зараз і мала стаційка "Сіба Біч", де поїзд не стає. Знапчить: Я 11 стацій за Едмонтоном, на височині півтретя тисячі стіп. Порівнюю розклад їзди. Поїзд очевидно опізнився.

Озеро щезло. Ліс якийсь дивний: з низьких, тонких і густих прутів осичини. Між ними сторчать зелені - зелені смереки, рідко розкинені. Далі виступають щораз то густіше і згодом цілком замаґають листові дерева. Під ними видно ґрунт мочаристий і якби кертицями зритий — на великім просторі. Виглядає той ґрунт як тундра в північній Норвеґії.

А все ще рівно. Деж ті гори Алберти? Вже в лісах і колиби видніють. Подібні до гуцульських! Так! Чисто як вони! На їх вид встає переді мною безжурна молодість моя. І аж сюди приходить з далеких гір гуцульських. Ось я йду по тих горах, з румяним обличчем, з сірим наплечником, в якім є пара білизни і куплений в Гуцула чорний хліб. І сир і трохи солонини. Бачу себе, як іду босий, в одязі ґімназиста, по росах гуцульських полонин, серед студеної ранної мраки — без катару, легкий і веселий, як птичка! І бачу наші Карпати в ранній мраці і ранній росі... А небо сіре як попіл. Зовсім якби сніг збирався падати — десь коло Сивулі або Петросула. Як будете колись у прекрасній країні ваших батьків, то підіть у наші гори Карпати.

Але рано-рано, по гострім камінню, по твердім корінню, по траві холодній, між пахучі смереки, на гори високі, де серед літа чигає град і сніг. Підіть! А не забудете ніколи такої прогульки в українських горах, що пахнуть сонцем і живицею.

Спалені ліси пригадують мені, що я не в Карпатах, але в далекій сонішній Алберті.

Смеречина знов рівна-рівна. І висока! Багато між нею дерев - близнят. Стоять, як дивні тотеми індіянських племен. Перший раз у цій подорожі згадав я їх — на їх землі. Вони можуть сміло сказати: "На нашій не своїй землі". Кріпке слово викував наш великий поет: Добре для всіх побитих народів і племен. А індіянські смереки прибирають дивоглядні форми: то плескаті на верхах, то округлі як кулі, або як крила літака. Але це вимки. А майже всі рівні я свічки. Як телеграфічні стовпи в Европі. "До дому! До дому!" все щось кличе в душі і все пригадує бідну, а гарну Европу. А земля далі рівна. Тільки воздух гірський і смереки й колиби викликають привид Гуцульщини.

По якімсь часі земля почала хвилювати, а ліси і трави — мінилися ріжними красками. Зовсім не по европейськи. Все филює! Якби природа образилася думками білої людини, що тут Европа. Нараз бачу такий вид: пень високий, стрункий, цілком обгорілий і чорний аж синій. Стоїть як велика, нахилена свічка. І димить синим димом з верха — сам один. Це вже чисто канадійський вид. Хто його тут розпалив? І [illegible] високо розпалив? Чи не "ду[illegible] пущі" ходить тут ночами по темних борах і відправляє панахиди — по червонім народі? Гарний проєкт для маляра!

Коло Евансбурґу смереки й осики зачинають бути вже дуже поважні. І так колишуться повагом як великі жінки, що йдуть кудись. Смереки роблять вражіння аристократок, осики ні. А земля далі рівна. І знов зачинається дивне фильовання її Потічки вузькі і круті. Корита їх виглядають так, якби їх ножем вякроїв у землі. І мало їх. А тільки лісів і холодної вогкости кругом! Дивне. Не европейське.

Рівнина дальше. І пустка. Але заповнена якимсь природним ломачем, що тягнеться милями. Земля — тундра. Десятками миль не видно навіть колиби в лісі. І ні сліду чогось живого. Навіть птиць уже не чути в тім сухім ломачу. О, супроти цеї лісової пустки канадійська прерія це ще сильно залюднений край. А я думав досі, що він пустий.

По лінії виднокруга бачу, що їдемо вгору. Хоч не всюди. Рівнина ще не іритує, але вже дивує. Деж ті Скалисті Гори?!

Раз, одинокий раз мигнув малий шматок скошеної трави. Зовсім як на Гуцульщині! А тут рівнина. Вже і трачки видно, як у горах. А тут рівнина. І то така, що місцями краєвиди далекі, як на херсонських степах України. Тільки синіють лініями лісів на об[illegible] воздух гірський. Дивна [illegible] Дошки - одноцалівки поскладані в великі квадрати біліють як рани на тлі темних, смерекових лісів. Як кости виломані з мозку. Вже бачу будучність цеї країни: її поріжуть на одноцалівки. А покищо вона молода і свіжа і здорова, як наша дівчина з села.

Така свіжа воздухом ця земля, що аж дрімається.

Коло години 8. рано по якімсь закруті бачу щось ні ріку, ні озеро, ні остров, ні закрут. Тут перспектива!... І ріжні-преріжні роди й відтінки зелені канадійського ліса! Дерева стоять прості як свічки. І ждуть — пожежі, щоб освітити цю таємну пущу, святиню природи.

Смерекові ліси! Кажуть учені, що в них уродився готик в Европі. Ґотик — це стиль будови (церков і домів). Острий, ломаний, стрілистий. Ґерманські народи любуються в нім. Але тут він не вродився. І не міг уродитися, хоч смерекові ліси є. І ще які! А хто подивиться на них, той відразу скаже, що тут ґотик не міг повстати. Чому — не знаю. Але не міг.

На цілу годину вїхав поїзд у простори спалених лісів. Праворуч шляху все лягло під силою вогню. А ліворуч стоять маси пнів. Без одної гилячки, без одного листка. Чорні-чорні, місцями чорножовті, бо кора з них позлізала смугами від жари. І світять — як австрійські прапори. Нагадалася стара Австрія.

(Далі буде.)

Новинки з Канади

ВСІ РЕСУРСИ КАНАДИ НА ДОПОМОГУ ВІЙНІ

Міністр фінансів Ралстон заявив у парляменті, що воєнні зусилля Канади будуть обмежені "лищ до нашої сили і спромоги".

Предкладаючи парляментові до одобрення повновласти урядові на видання 700 міліонів долярів напротязі біжучого фіскального року. Ралстон заперечив донесення, будьтоби Канада мала в пляні покрити весь цей видаток шляхом позички.

Це правда — сказав міністр — що ми просимо уповажнення позичити стільки скільки конечно треба буде, однак нашою засадою є оплачувати видатки передовсім з приходів. Перший джерелом доходів будуть податки.

Оцінюють, що армія буде коштувати $265,000,000, фльота $100,000,000, імперіяльний повітряний плян $120,000,000 формація канадійського корпусу біля $65,000,000, а третя дивізія, яка буде вкоротці створена $30,000,000.

ДОМІНІЯЛЬНИЙ УРЯД В СПРАВІ ІНТЕРНУВАННЯ

Міністр справедливости Ернест Ляпойнт сказав представникам преси, що внедовзі він зробить заяву в парляменті в справі пропозиції інтернування вивоpотових елементів в Канаді. Таке домагання зробив онтерійський атторні-дженерал Конант. Він домагається щоб в першу чергу інтернувати за дротами комуністів.

Консервати за приверненням 98. секції

Консервативний лідер Р. Б. Генсон заявився в домініяльнім парляменті за приверненням 98-ої секції карного закону.

Ця секція, що має до діла з нелегальними зібраннями, була знесена теперішнім урядом в 1931 р., після довшої агітації деяких членів парляменту. Її вичеркнення найбільше домагалися комуністи.

Сорск вогнів в Алберті

Пільот Алфред Кейвуд з Кенейдіен Ейрвейс, що прилетів до Едмонтону з Єллонайф, повідомив, що по дорозі він бачив між Форт Мек-Морі й Лак ла Біш до 40 вогнів. Деякі воєні незначні але деякі обняли широкі полоси лісів.

ПРЕМ. ЕЙБЕРГАРТ ДАСТЬ ПІДДЕРЖКУ МІСЦЕВІЙ ҐВАРДІЇ

Всяка акція домініяльного уряду проти діяльности "пятої колонни" в Канаді, себто внутрішніх ворогів, знайде повну піддержку й цілковиту кооперацію з боку албертійського уряду — заявив у середу премієр Ейбергарт.

Цю заяву зложив він, на запит, що він думає про рішення онтерійського судді Шевріє, що комуністична партія в Канаді є нелеґальна.

Прем. Ейбергарт дослівно сказав:

"Албертійський уряд є з усього серця за драстичною акцією проти всякої про-німецької або про-націвської пропаґанди, хто б її не ширив, і чи він належить до комуністичної партії чи іншої партії або організації".

"Пята кольона" в Канаді

З ріжних міст і околиць в Канаді вперто надходять вісти про мешканців німецького походження, що вони заходяться коло переворотних спроб у користь ворога.

Так, наприклад, доносять з Баргед близько Едмонтону, що там відбуваються мітінґи по приватних хатах німецьких симпатиків і є підозріння, що вони підбурюють місцевих Німців проти Канади.

Подібні вістки надходять також з Калґар та інших осередків.

В Оттаві ж минулої суботи Т. Л. Чорч (консервативний посол з Торонта) заявив, що він внесе в парляменті резолюцію, домагаючись назначення "комітету, який мав би наглядати за акцією так званої "пятої кольони" в Канаді.

Квебек наложив тяжкі податки

Минулого тижня квебекський провінційний скарбник, Артур Метюсон проголосив у парляменті драстичну підвишку податків на те, щоб відбудувати фінансовий престіж тієї провінції. У своїх обчисленнях він виказав, що в наступному скарбовому році, який починається 1. липня, видатки провінції винесуть $52,453,239, а прибутки — вже з підвищеного податку — дадуть провінційному скарбові $52,693,300.

Метюсон сказав, що уряд сподіється дістати $12,000,000 з подвоєння дотеперішнього 2½-процентового оподаткування корпорацій а також з підвишки особистих доходових податків, з податку за тютюн і з "сейлс текс".

Домінія обрізує видатки на цивільні справи

В цьому фіскальному році домініяльний уряд обріже яких $60,000,000 з видатків на звичайні і спеціяльні правительственні розходи домінії. В минулому році ті видатки виносили около 510,000,000 долярів; на цей рік призначено суму не більшу як $450,000,000.

Загроза сарани в Алберті зменшилася

Коники, що грозили знищенням великих полос албертійських засівів, мабуть не появляться цього року в таких масах як минулими роками й як того сподівалися на цей рік урядові ентомольоги. Таке звідомлення вийшло з провінційного департаменту рільництва.

В минулих роках провінція видавала на превентивні заходи проти коників приблизно 100,000 долярів. Цього ж року ті видатки будуть не більші як $25,000.

Найбільш загрожена кониками албертійська полоса тягнеться на південний захід від Медисин Гет і на захід до горбовин Сайпрес в Південній Алберті.

Другі пасма загрожені цього року тією язвою — це пояс між Вессано і Дромгеллер а також полоса між Ґлайхен і Меклавд.

В ті околиці уряд вислав достатню кількість примани-трійки а також назначив робітників наглядати за тим ділом.

Юрко Войтків зрезиґнував

Минулого вівтірка рознеслася неожидана вістка, що Юрко Войтків, котрий був вибраний послом до албертійської леґіслятури з веґревільської округи, зрезиґнував на те, щоб дати місце бувшому послові й міністрові в попередньому соціял-кредитовому уряді — Солоновові Лові. Його резиґнацію вже урядово проголошено.

Доповняючі вибори в тій окрузі відбудуться 20-го червня, а номінація кандидатів назначена на день 10-го червня. Однак є сумнів чи Солон Лов, котрий перепав в останніх виборах в окрузі Ворнер, матиме тепер опоненти. Більш правдоподібним є, що він вийде через акламацію.

Д-р Якиміщак, котрий кандидував в тім окрузі з незалежної партії й хоч перепав, але дістав дуже поважну кількість голосів, відмовився тепер удруге кандидувати.

Несамовита траґедія на фармі біля Паркленд, Алта.

Дня 22 травня сталася в околиці Паркленд несамовита траґедія, в якій згинуло двоє осіб а третю тяжко постріленo. 68-літній фармер, Чарлс Гансен, мабуть у божевільнім приступі, з револьвером у руках приказав своїм синам повезти його на фарму найстаршого повдовілого сина. Приїхавши на подвіря сина, вискочив з авта і пустив у сина кілька куль, одну з них в живіт. Опісля вернувся до дому й забарикадувався там після того, як його дружина й донька Марія втікли з дому.

Зараз візвано поліцію. Прибувши під хату Гансена, поліція старалася дістати Гансена живим, тому кинула в хату слізну бомбу. В кілька мінут після вибуху бомби поліція вдерлася до хати й почала шукати за Гансеном. Тимчасом Гансен, що сховався був на стриху хати, зстрілив звідтіль з рушниці й поцілив конcтабля Кавнсела саме в голову — застріливши його на місці. За кілька хвилин дався чути поновний вистріл, а коли поліцаї полізли на стрих, знайшли Гансена мертвим. Він застрілився.

Тепер син Гансена в шпиталі бореться зі смертю, конcтабль Кавнсел забитий а сам Гансен наложив на себе руку.

Кавнсел має за собою прекрасний рекорд. Він був одружений всього від жовтня минулого року. Полишив молоду жінку й маму, що живе тепер у Венкувері. Він був єдиний її син.

Сійба в Саскачевані покінчена на 85 відсотків. Таке зіставлення подав саскачеванський пул на підставі звідомлень з 882 своїх стацій.

Канада продала Англії велику кількість сира

Міністр рільництва, дост. Ґардинер, сказав у середу, що британське міністерство постачань закупило в Канаді 78,400,000 фунтів фабричного сира, по ціні 14 центів за фунт. Сир є першого грейду.

Гіпс дорадником домініяльної асекурації безробіття

Міністерство праці в Оттаві назначило А. А. Гіпса, бувшого домініяльного посла з партії С.С.Ф. із Північного Вінніпеґу, тимчасовим дорадником домініяльного правління у виготовленні законопроекту державної асекурації безробітних.

Весняні роботи в Алберті йдуть поспішно вперед

Хоч і дотепер ще багато болотяних калюж на полях не повисихали, однак в останніх гарних і вітряних днях робота на полі — особливо в середущій і північній Алберті — пішла багато вперед. До кінця минулого тижня в цій провінції було засіяно від 60—70 процент поля; в деяких місцевостях навіть 90 процент.

В південній Алберті сійба на окінченні.

В Ріджайні ушкодили ТУРФДІМ і німецькі будинки

Дня 16. травня ввечір гурт жовнірів і цивільних ушкодив большевицький Турфдім. Такий самий гурт з 100 до 200 осіб ушкодив слідуючого вечера готель Метрополь, готель Ріджайна і офіси Вестерн Принтинг Ассошіейшин, Лтд. Військова і міська поліція не допустила до нападу на аптику. Заподіяні шкоди виносять около $5,000.

Військові власти і департамент атторні-дженерала заповіли, що винні будуть притягнені до відповідальности.

Зловили комуніста коло перерваних дротів

Цивільні зловили на передмісті Торонта якогось Тренева, якого поліція зараз придержала під замітом волокицтва. Тренев стояв коло стовпа, почерез який ведуть дроти з ґайдро-електричним струмом. Дріт був перерваний. В кишені Тренева знайдено леґітимацію члена комуністичної партії. Його будуть судити за переступство оборонних приписів Канади.

В Алберті засаджують садки

В албертійській околиці Шандро, де живе більшість Українців, фармері почали цієї весни засаджувати садки. Ті садки засаджують яблінками таки сортів як: Нордерн Квін, Флоренс, Сонні, Рос, Джюел Октобер, Пайонір, Нордерн Спай. Це дуже шляхотне діло. Садок — не лиш окраса фарми, але й дуже хосенна річ. Добре було б, що якнайбільше наших земляків садили овочеві дерева на своїх фармах і творили садки подібні до старокраєвих, з тих дерев, які надаються до цього климату.

Бараболя без крохмалю. В Йонкерс, Н. Й., в городі Ґрейстови, випродукували нову бараболю що не містить в собі крохмалю. Їдячи таку бараболю, людина не буде товстіти.

Замовляйте Курятка з Вигрівалень Прінґл

Урядом тестовані як чисторасові. Замовляйте ТЕПЕР по новознижених цінах аж до кінця сезону!

За 100 куряток	До мая 27-го	Мая 28-черв. 30
W. Leghorns	$10.75	$8.75
B. Rocks	12.75	12.00
R. I. Reds	12.75	12.00
B. Orps.	14.00	13.00
Wyandottes	14.00	13.00
W. Leg. Pullets	22.00	18.00
Hvy. Breed Pullets	19.00	18.00
W. Leg. Ckls.	3.00	3.00
Hvy. Breed Ckls.	11.00	11.00

Гарантуємо доставу 100% живих. 97% точности в курочках.

PRINGLE ELECTRIC HATCHERIES
EDMONTON and CALGARY
Найбільші в Алберті Вигрівальні. Поємність на 260,000 яєць.

Велика Розігравка

НА ПАРОХІЯЛЬНУ ФІЛЬМУ

в Чипмені, 5 і 6 червня!

ПРОГРАМА

5. червня, год. 7 вечером: Литія, Проповідь, Сповідь. Відтак висвітлення гарних фільм у Нар. Домі. Бінго, базар.

6. червня, Вознесення Г.Н.І.Х., год. 8 рано: Читана Служба Божа, год. 10.30 Співана Служба Божа.

По Службі Божій спільний обід у Народнім Домі.

По обіді: Спільна фотографія й фільма всіх парохіян і гостей.

Відтак цікаві відчити на актуальні теми: Зміна календаря; 50-літній ювилей іміґрації; Чи повстане Україна по теперішній війні?

Год. 6: Молебен до Серця Христового і проповідь.

Відтак перекуска і реліґійна фільма в Народнім Домі.

Год. 9: Розігравка тикетів і вручення нагород для тих, що найбільше продали тикетів.

А ПОТІМ —

Фамілійна ЗАБАВА

Простора саля чипменського Народнього Дому; виґідні крісла; гарна музика голосників-меґафонів для розвеселення присутніх; цікаві відчити; смачні на місці перекуски — це тільки деякі причини чому ви повинні прибути на той день до Чипмену. Особливо сердечно запрошуємо оці парохії: **Мондер, Борщів, Веґревил, Київ, Плейн Лейк, Гиллярд, Восток, Скаро, Делф, Лівор, Краков, Тофілд, Ламонт, Москалики, Подоля, Пено.**

Кожна з цих парохій, що продасть 35 книжечок, буде задармо сфільмована. Тому розпродуйте й купуйте тикети в користь Парохіяльної Фільми в Алберті.

Проситься продані тикети сейчас передавати до тих, від котрих отримали. Не лишати в себе тикетів, хіба тільки, кілько напевно хтось може продати чи закупити.

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

Інж.-агр. М. Карабут.

КАВУНИ Й ДИНІ

Українці з Західньої України мало обзнайомлені з вирощуванням кавунів і динь, бо кліматичні умовини не були там приятливі для цих рослин. Натомість, ті що приїхали до Канади зі східних українських земель, завжди мають у себе на городі кавуни й дині навіть у таких місцевостях степової Канади, де не кожного року вони дозрівають.

Уже десять років я плекаю кавуни й дині біля Вінніпеґу, й не було ще ні одного літа, коли б я не мав подостатком цих смачних овочів. На ринку тепер пропонують багато ріжних сортів насіння, й чимало є таких, на які можна цілком покладатися, бо дозрівають за всякого літа.

Тут маю намір коротенько подати опис цих скороспілих сортів, та як і де висівати насіння, а при нагоді хочу й подати дещо про назви кавунів і динь, бо багато наших фармерів плутають їх з іншими.

Кавуни — це те, що, в англійській мові називають вотермолон. Українська назва "кавун" має за собою столітню а може й тисячелітню давність, хоч на жаль не можу довідатися, як вона повстала. Немає потреби називати їх "водяними мельонами" як дехто це робить, бо це звичайний переклад з англійської мови, та до того ще й невдалий. Маємо своє слово й немає чого його цуратись.

Дині — в англійській мові мають назву "максмелон". Часом їх називають наші господарі просто мельонами. Це може й не зле, але й тут ліпше називати їх правдивим українським словом, і не вишукувати чужого, бо немає в цім потреби. Навіть в українських піснях можна здибати назви кавунів та динь, бо в Великій Україні їх знайдете в кожнім городі, де вони є ласощами як для старих так і малих. Не тільки на городах, але й на полі там сіють ці овочі. Поле, засіяне динями та кавунами там називають "баштан". Це слово прийшло в Україну з Персії, й має там таке саме значення. З пісень, стародавніх писань і переказів знаємо, що кавуни й дині були в Україні вже тисячу літ тому.

Де, коли і як сіяти кавуни та дині.

Кавуни та дині найліпше вдаються на легших ґрунтах, захищених від вітрів, та там, де сонце найбільше припікає. На тяжчих ґрунтах ці овочі також добре родять, але як літо не дуже гаряче, вони зле дозрівають. Дуже легкі ґрунти, як от пісчані хоч і теплі, але мало родючі, отже потребують доброго угноєння добре перегнилим гноєм або угноєннями штучними. На загал кавуни й дині можуть добре рости на тих ґрунтах, де добре вдаються огірки та гарбузи, але місце безумовно має бути тепле й захищене.

Останній тиждень місяця травня або початок місяця червня, це найвідповідніша пора для висіву насіння кавунів та динь. Скорші посіви не є порадними з двох причин — насіння в зимнім ґрунті не може прорости і гниє, або як і зійде, легко може бути знищене найменшим морозом.

Насіння проростає за яких десять днів, часом за два тижні. Хто сіє під кінець травня або й у червні, коли вже погода тепла й небезпека приморозків минула, може приспішити проростання насіння через намочування у воді. Цей спосіб у моїй практиці показався більш відповідним ніж вчасна сівба. Намочивши насіння десь зараз по 20 травня, за пять чи сім днів воно почне виявляти ознаки кільчення. Це є час коли його треба посіяти. Якщо земля досить вогка й тепла, насіння проросте за кілька днів і попередить ненамочуване насіння що найменше на один тиждень.

Намочування насіння треба робити так: висипати його до тарільчика й налити теплої води, щоб усе воно було під водою. До рана всю воду зернята втягнуть у себе. Відтепер уже не треба наливати багато води а лиш тільки, щоб воно було вогке. Тримати в теплім місці. Дині можуть зачати проростати вже на пятий день, а кавуни десь на восьмий або девятий. Те насіння, що сплило на поверхню води, ліпше відразу викинути, бо з нього не буде пуття. Недозріле, порожне і взагалі недорозвинене насіння майже ніколи не проростає, а як часом і проросте, не варте, щоб з ним бавитись.

Сіяти насіння можна рядками або купками. Як сіють рядками, в між рядках мусить бути хоч шість стіп простору, бо ці рослини широко ростеляться й потребують навіть більше простору ніж огірки. Після того як молоді рослинки зявляться над поверхнею ґрунту, їх треба прорідити, лишаючи найбільші та найліпші, приблизно 15 до 20 цалів одну від другої в рядах.

Хто сіє купками, може дати таку саму віддаль між рядами і трохи більшу в рядах, бо тут кожна купка буде мати дві або й три рослини разом. До купок дають по 6-8 зернят, а по проростанні лишають лиш двоє-троє найздоровіші та найліпші.

Дуже добрі наслідки дає додавання перегнилого гною до ґрунту. Це можна робити в часі сіяння насіння. Звичайно землю тоді треба перекопувати в рядках, або як сіється купками, то тільки ті купки, додаючи одні вила чи лопату перегнилого гною на кожну рослину й добре перемішуючи й з землею. Наколи такого гною нема, тоді можна дати штучного погноєння, так званого повного, даючи одну ложку порошку на одну рослину, й добре перемішавши з землею.

Протягом літа землю треба постійно спушувати та винищувати буряни. Поливання майже ніколи не помагає, бо кавуни й дині зносять велику спеку, навіть її потребують, а коли належним обробленням ґрунту буде схоронено ту вогкість що в нім є, цього цілком вистарчить. За ґарячого літа тут біля Вінніпеґу кавуни та дині зачинають дозрівати від 15 серпня. Коли є багато дощів, дозрівання стримується, часом аж до початку вересня.

Щоб приспішити дозрівання цих овочів, головні галузки треба обрізувати так скоро, як вони осягнуть довжини двох стіп. Вистарчить пришіпнути вершок. Це спонукає ріст бічних, дрібних галузок, на яких власне й родять овочі. Таке общіпування вершків головних галузок є дуже практичним з ріжних поглядів — воно приспішує дозрівання овочів, самі овочі будуть більші, й нарешті, родючість кожного куща зростає. Хто має більшу площу під кавунами та динями, обрізування вершків може робити рискалем або сапою. Ніколи не варт лишати більше ніж пять або шість овочів на одній рослині. Всі інші, які завяжуться, ліпше обірвати. Чим менше овочів на одній рослині, тим більші вони будуть і тим скоріше дозріють.

Сорти кавунів та динь.

Кавун сорту **"Фейворит Гоні"** дозріває в мене кожного року біля 15-го серпня, а висіваю звичайно 1-го тижня в травні. Це невеличкий кавун, округлий, важить около 3 фунти. Мякуш помаранчевий, надзвичайно солодкий. Добре родить. Шкірка в нього тонка, і довго не переховується, але в цім і нема потреби, бо скоро за ним надходять інші сорти.

Зараз по "Фейворит Гоні" зачинає достигати **"Світ Сенсейшьон"** та **"Гоні Крім"**. Світ Сенсейшьон має червоний мякуш, дуже солодкий і соковитий. На зовні виглядає темно зелений зі ще темнішими пасками. Важить 5—6 фунтів або й більше. Гоні Крім має білий мякуш і можливо що найсолодший зі всіх. По розміру він можливо такий як і Світ Сенсейшьон.

Оці три сорти можна поручити кожному господареві на степах, бо певно з них буде вдоволений. Всякі інші сорти хоч може й доброї якости, не кожного року дозрівають. Між цими останніми варт згадати хіба **Сибірський**, досить великого розміру й солодкий, який має добру нагоду дозріти майже кожного літа. Кавун Сибірський має жовтий мякуш.

З сортів динь найпевніщою для заходу є **"Шамплейн"**. Вона дозріває приблизно разом з кавуном "Фейворит Гоні". Ця диня майже округла, мякуш помаранчевий, ребриста. На смак добра й солодка. Може дехто чув про скороспілу диню, що тут називають "Банана". Це диня українська, дійсно дуже скоро достигає, але смаком нагадує банан. В Україні її називають **"Дубівка"**, бо як зелена, тверда як дуб, а як достигне, стає мягка як банан. Розміром вона до десять цалів довга, продовгаста, не має мережання на поверхні, шкіра часом порепана як на дубі. Достигає ще скоріше ніж Шамплейн.

В катальогах насінних фірм можна знайти багато більше сортів динь та кавунів, але вони вимагають більшого догляду й не все достигають. Хто хоче мати кавуни та дині без великих турбат, нехай сіє вище згадані сорти й ще цього літа переконається в можливості їх плекання на степах.

На закінчення хочу сказати дещо про час зривання кавунів та динь. Пізнати чи диня або кавун вже достиглі можна досить легко, але треба знати як це робити. Диня Шамплейн як дозріє, легко відривається біля хвостика. Взявши овоч до рук і обернувши його в один бік, хвостик відскочить наколи він готовий. Зривати скоріше не треба, бо хоч диня й кавун можуть дозріти й після їх зірвання, але вже не будуть мати того приємного аромату та смаку, за який їх так цінять. Ті, що продають у склепах, ніколи не мають аромату, бо були зірвані зеленими.

Інші дині при дозріванні стають жовті та мягші й по цім пізнати чи вони готові. Кавуни найліпше пізнати по хвостику. Як лиш хвостик почне всихати (той хвостик що ніби шпора біля спиника, на якім росте овоч), це значить, кавун почав достигати. Наколи його хочете переховувати якийсь час зірваним, це є пора на те, щоб зірвати. Коли ж хочете вжити нараз, почекайте поки той хвостик усохне хоч на половину. В катальогах часто радять натискати на кавуни пальцем і слухати чи вони вже хрустять. Як хрустять, значить зрілі. Це спосіб певний, але шкідливий, бо натискання пальцем на недозрілий кавун псує його й він зачинає в тім місці гнити.

ГНІЙ І БУРЯНИ

Багато фармерів бояться вивозити гній не тільки на поле але й на город, щоб не засмітити ґрунт. Такі побоювання майже цілком безпідставні, наколи хоч трохи подбати про гній.

Досліди на Експериментальних Фармах цілком певно доказують, що насіння смітистих рослин у гною завмирає від одного до трьох місяців, якщо гній зложено в купу. Лиш на поверхні купи, кілька цалів завгрубшки, гній може мати живе насіння. Зрозуміло, що гній треба складати так, щоб найбільше вогкости в нім затрималося, бо це сприяє скорішому перегниванню, що в свою чергу вбиває життєздатність насіння. Перед вивожуванням гною на поле, верхній шар треба зібрати і скидати окремо на купу, а решту можна цілком безпечно вивозити. За мокрого літа насіння скоріше гине чим за сухого, бо при більшій вогкости скоріше відбувається процес гниття.

Дикі качки в Західній Канаді сильно розмножились. Заряд Товариства "Дак Анлимитед" випустив на днях звіт, у якім каже, що за останні два роки диких качок у Західній Канаді збільшилось о 6,000,000 штук.

Коли Будуєте Нову Хату

то важним є, щоб її легко огріти. Це можна осягнути лиш при вживанні відповідного матеріялу.

TEN-TEST
INSULATING WALL BOARD

ожиивається для оббиття стін і стелі внутрі будинку. Вони будуть удержувати вашу хату теплою в зимі і не пропустять горячі в літі.

"Тен-Тест" можна малювати, білити або палерувати.

Пишіть у рідній мові за пробкою та іншими інформаціями до:

ARMSTRONG DISTRIBUTORS LTD.
Box 404
WINNIPEG MANITOBA

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
…ний український католицький тижневик у Канаді.
…ться кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
…012-109 Стріт Едмонтон, Алберта.
…на передплата $2.00
…о Злучених Держав $2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year 2.50

Вівторок, дня 28. травня, 1940.

САМО ПРОГОЛОШЕННЯ НЕ ВИСТАРЧАЄ

Вже другий раз напротязі девяти років суд видав засуд проти діяльности членів комуністичної партії в Канаді. Перший раз у 1931 р., коли на основі 98-ої секції карного закону прокуратор оскаржував лідерів тої партії за приналежність до нелегальної організації.

Тепер суддя Шевріє в онтерійськім найвищім суді покликався на закон про Охорону Канади і на його основі засудив трьох комуністів за їх акцію проти безпеки краю та видатного ведення війни.

У свому рішенні, суддя Шевріє проголосив комуністичну партію протизаконною організацією.

Тому що комуністична партія веде свою роботу в цілій домінії а закон про Охорону Канади обовязує в цілій Канаді, рішення онтерійського суду поза границями його юрисдикції може обовязувати тільки тоді, коли й інші провінції поведуть таку саму легальну акцію. Бо кожна провінція є відповідальна за виконування правосуддя на своїй території.

Хоч закони, що на їх основі судді видали свої засуда є відмінні, то характер і цили комуністичної роботи є ті самі тепер що було в 1931 році. В обох випадках суд сказав, що большевики мають ціль силою повалити політичний устрій Канади і на його місце поставити т. зв. диктатуру пролетаріяту. Проголошуючи присуд суддя Шевріє сказав, що злочин суджених комуністів був вимірений не проти одиниць, але вдаряє у саме серце і душу суспільности. Ріжниця є хіба та, що воєнний час дає кращі вигляди на переведення революції. Так стоїть написано в комуністичній літературі.

Небезпека підривних комуністичних елементів звичайно більша є в воєннім часі, хоч не менша грізна і в мирнім часі. І чим більша чуйність уряду й поліції, чим менше безробіття, чим сильніший дух патріотизму, тим менша небезпека від большевизму. Т. зв. "пята кольона" повстала в ріжних краях далеко до війни. Голяндія не навчилася з досвіду Норвегії. Фінляндія мала своїх зрадників — комуністів. Комітет Даєса викрив неймовірно сильно зорганізовану комуністичну партію в Злучених Державах, яка мала готові пляни на викликання червоної революції в тій країні. Пяту кольону — комуністів і нацистів — мають багато-багато інших країв, має їх також Канада. Відносно комуністів це виразно ствердив суддя Шевріє.

Тому само проголошення, що комуністична партія є нелегальною в Канаді, не вистарчає. Не вистарчає й не буде з того ніякого хісна, коли проголосили її протизаконною тільки в одній провінції. Комуністична партія мусить бути визнана протизаконною в цілій Канаді, як "пята колона" Москви.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ ЩАДНИЧІ ЦЕРТИФІКАТИ

На іншій сторінці цього числа знайдете оголошення міністра фінансів про випуск воєнних щадничих цертифікатів. Ці цертифікати можна набувати почавши від понеділка 27-го травня.

В оголошенні подано докладні пояснення, тому нема потреби їх повторяти.

Ми бажаємо звернути увагу наших читачів на це оповіщення. Війна, в якій тепер стоїть Британійська Імперія і Канада, вимагає жертв від усіх своїх горожан, від усього населення. Хто не може або не має нагоди служити в армії і в потребі зложити жертву в крові, той зобовязаний помогти Імперії і Канаді в кожний інший спосіб.

Канадійський уряд закликує до грошевої помочі в виді позички, і на цей поклик нашої влади треба відозватися.

Канадійські Українці дали вже докази патріотичного наставлення в теперішній війні і громадно вступали до армії, жертвенно складали датки на Червоний Хрест і купували бонди першої воєнної позички. З промови посла Ореста Жеребка в саскачеванськім парляменті ми довідалися, що один наш фармер у Саскачевані, який приїхав до Канади вже по війні і зістав натуралізованим горожанином цеї країни, пожертвував на Червоний Хрест два кводри доброї землі.

Нехайже й цим разом Українці в Канаді виконають обовязок, який накладає на нього уряд і сама справа.

ЧИ УКРАЇНА БУЛА ЗА НАШИХ ПЕРШИХ КНЯЗІВ КАТОЛИЦЬКОЮ?

Професор Микола Чубатий.

У місяці травні під днем 9. старого стилю, а 22. нового стилю календар українсько-католицької Церкви зазначує свято: Перенесення мощів св. Миколая, Мир Лікійських Чудотворця. Свято це у Старім Краю дуже популярне; як популярний на Україні від перших віків християнства був сам св. Миколай. Наш нарід то церковне свято називає "Празником Теплого Миколи" у протиставленню до зимового врочистого свята св. Миколая.

Одначе не тільки у греко-католицьким календарі найдете то свято. Вони є також у календарях православної церкви на Великій Україні, на Білоруси а також на Московщині. Натомісць незнане таке свято православних Византійців, Греків, Болгар чи Сербів; словом нема того свята у ніякій православній церкві з виїмком тільки у тих народів, що колись під церковним оглядом підлягали нашій старій київській митрополії. В додатку видно, що то свято повстало ще тоді, коли ті народи (Українці, Білорусини і Москалі) були залежні від київського митрополита, коли то свято приняли. А ми маємо історичні докази, що то свято було на Україні знане вже 1093 року, за київського Митрополита Миколи.

На якуж памятку заведено в українській Церкві то свято перенесення мощів св. Миколая, а наші монахи навіть уложили богослуження на честь тоїж події з мощами св. Миколая, яке й до нині відправляється у нас? Свято то заведено на памятку перенесення мощів св. Миколая з Мир у Лікії в Малій Азії до міста Барі в Італії, де мощі св. Миколая спочивають й до нинішнього дня. Чомуж того свята не має в інших східних незединених церквах? Про це довідаєтеся з опису того перенесення мощів Святого.

В давних часах, в так званих середних віках, побожність людей проявлялася нераз в дуже дивний спосіб, який нам нині напевно не подобався би. Побожні люди, цілі міста, а навіть цілі народи хотіли за всяку ціну мати у себе мощі знаних святих, хочби мали їх добути не знати в якй спосіб. Такі мощі добували нераз силою, воєнною виправою або й крадіжю-підступом. Так теж було з мощами св. Миколая.

Святий Миколай, знаний в цілій християнській Церкві як опікун убогих, був дуже популярний та люблений у всіх народів Сходу й Заходу. Мрією кожного народу було мати у себе мощі того Святого. Мощі св. Миколая спочивали в місті Мирах, де цей Святий був епископом та де помер. Колись це місто належало до християнської держави византійського цісаря, одначе в 11-тім століттю це місто належало вже до держави невірних магометан.

Мешканці Мир стерегли тепер тих мощів як ока в голові зі страху, щоб магометани тих мощів комусь не продали, особливо західним християнам. Східна церква з византійським патріярхом на чолі відірвалася була вже близько сорок літ тому від єдности з Апостольським Престолом.

Та найбільша чуйність мешканців Мир нічо не помогла супроти підступу хитрих італійських мареплавців. Ті хитруни в році 1087 удаючи, що хотять поклонитися мощам так знаного Святого, в часі оглядання гробу звязали монахів, які їх опроваджували, пірвали мощі св. Миколая і чим скорше утікли на кораблі. Счинився в місті рух; все кинулося за злодіями мощів Святого, але кораблі напасників серед розпучливих криків мешканців вже безпечно відплили. Італійці-моряки привезли дорогі мощі до міста Барі в полудневій Італії. Там ті мощі є до нині та прославляються в той спосіб, що й нині ще витікає з них пахучий олійок.

Великий жаль та смуток опанував грецьку церкву, яка була вже тоді — як сказано — некатолицькою. Одначе навпаки між католиками Заходу запанувала велика радість. Багато дієцезій, передовсім в Італії, завело у себе окремі свята на памятку перенесення мощів святого Миколая, бо так назвали то пірвання мощів Святого. Хто тоді у світі був католиком, тішився тою подією. Хто вже не був католиком, але був за византійським патріярхом, проклинав не тільки ту подію, але італійських мореплавців і католиків взагалі.

Кожному з нас насувається питання, до якої сторони належала тоді Україна: чи до католиків, що тішилися тою подією, чи до некатоликів, що сумували задля страти так дорогих мощів. І якраз свято "Перенесення мощів святого Миколая" яке ще нині є у цілого українського народу, так у католиків як і некатоликів, дає на це питання найкращу відповідь. Воно як Божий день ясно нас переконує, що Українці всі, та не тільки Українці, але також пізніші Москалі та Білорусини, які находилися тоді під державною владою українських київських князів та церковною владою київського українського митрополита, були напевно католиками. Вони радувалися тим, що мощі перенесено до католицького Заходу і тому завели в себе це свято.

Було то майже сто літ по хрещенню України святим Володимиром, а майже сорок літ по тім, як византійський патріярх, Мих. Керулярій (1054) збунтувався проти Апостольського Престола та потягнув за собою всі східні церкви з виїмком української.

Український нарід вважав себе отже тоді католицьким. Київський митрополит, Микола, видно також вважав себе католиком, коли завів таке на сто-процент католицьке свято у цілій київській митрополії, що сягала від Карпат до Волги, від Чорноморя до Ладоги. Як радувалися тоді на Україні, про це говорять нетільки пісні богослуження на той празник, але також започаткований тоді побожний звичай вибирати ся з прощею аж до Барі до гробу св. Миколая.

В стихирах на празник перенесення мощів святого Миколая говориться, що всі радуються, бо чесні монахи чорноризці беруть на свої рамена чесні мощі Святого і складають у новий гріб у городі Барі.

На церковних книгах найстаршого походження часто можна ще й стрінути образки як монахи у східних монаших рясах несуть чесні мощі до нового гробу, що зрештою є й правда, бо тоді в полудневій Італії, а також біля Барі, було ще дуже багато католиків східнього, грецького обряду.

У 12-тім та в наступних століттях чуємо про прощі українських побожних людей аж до полудневої Італії, до міста Барі.

То все аж занадто переконуючо говорить, якої віри при кінці 11-го століття були наші предки. Пізніше, й то значно пізніше, в часі упадку нашої державної влади, коли на київський митрополичий престіл стали приходити чужинці-Греки, потягнули вони й наш нарід на дорогу церковного роздору. Всеж таки то католицьке свято св. Миколая остало як голос українського релігійного сумління, як доказ віри наших батьків.

То свято збереглося також і у найлютійшого ворога католицтва східного обряду — в Московській церкві — тільки тому, що ніхто пізніше не знав походження того празника. Його походження вияснила доперва новочасна історична наука а з ним і правдиве релігійне обличча старої України. ("Шлях").

Трагічна доля Бельгії

Бельгія — це Україна західньої Европи. Від віків її земля спливала кровю, вкривалася трупом та попелом зруйнованих міст і сіл. Переходили туди всі народи Европи: від давніх гунів до тевтонів. Бо Бельгія є коридором, де пробують протиснутися в противні сторони два світи: романський і германський. Бельгія — це той язичок на вазі, що вдержує рівновагу між тими двома світами. Коли один з них опанує Бельгію, другому нема довгого буття. Тому за вплив на Бельгію, за опанування Антверпії та ріки Мези йде від двох століть завзятий спір між Німеччиною і Францією....

Дня 10-го травня 1940 р. німецькі літаки скинули масу смертоносного заліза на тихі бельгійські міста, як Брісель, Ліеж, Лювен і т. і. І так друга німецька інвазія на Бельгію відбувається в такий самий спосіб, як у 1914 році.

Як відомо, від 1839 р. Бельгія була невтральною державою; цю невтральність були тоді загарантували Франція, Англія, Прусія, Австрія та Росія. Тому бельгійські королі не журилися обороною краю, бо вірили, що кожна війна пошанує їх невтральність. Підчас прусько-французької війни в 1871 р. обі воюючі сторони старалися втягнути Бельгію на свою сторону, одначе ві заходи Бісмарка ні теж Наполеона III. не вдалися.

Аж у серпні 1914 р. німецький амбасадор повідомив бельгійського короля Альберта, що німецька армія хоче перейти через невтральну Бельгію та з півночі заатакувати Французів. Король Альберт відповів, що чейже Німеччина визнала бельгійську невтральність. Німецький амбасадор іронічно засміявся та сказав ці відомі слова: "Ваша невтральність, це безвартісний кусник паперу". І кілька годин ціла Бельгія засірілася від німецького війська, що під проводом генералів фон Клюка та фон Ела почало підбивати Бельгію вогнем та мечем.

Проти 700,000 німецької навали вислав король Альберт у поле бою зле узброєну, зле вишколену та зле вправлену армію з коло 100,000 жовнірів. Одначе ця мала, але патріотична, хоч зле узброєна армія, причинилася до того, що Франція була врятована. Бо за тих кілька днів чи тижнів, що спинили Німців на бельгійському відтинку, вможливлено Франції скоре укріплення загроженого сектора та висилку підмоги Бельгії. Та за це Бельгія дуже дорого заплатила. Вона стратила половину своєї армії, майже всі її більші міста були цілком зруйновані, славний та дуже старинний університет у Лювені з багатою бібліотекою був перевернений горі коренем, а тисячі цивільного населення були розстріляні німецькою владою.

Як норвезький король Гакон тепер, так король Альберт бельгійський у 1914 р. разом зі своїм урядом мусів утікати скоріше до Антверпену, потім до Остенди, а вкінці до французького порту Гавру.

Завзятий опір Бельгійців у таких містах як Ліеж, Намір, Дінан, Тамін, Малін, Аершот і Мобиж обурили німецьку імперіяльну армію. Опір взято як причину для терору. Зпочатку в невтральних державах не вірили про масові екзекуції в Бельгії, одначе, коли на саме Різдво 1914 р. бельгійський патріот кардинал Мерсіє, видав свій славний пастирський лист, у якому, не зважаючи на німецьку окупацію, згадав за страшні звірства, доконувані Німцями, цілий світ повірив, що це була правда.

"Сотки невинних цивільних людей згинули від німецьких куль", писав кардинал у свойому листі. "Я не маю повного спису тих жертв. Я знаю, що в Аершоті розстріляно невинних 29 осіб та нещасні жертви мусіли самі собі копати гроби".

Німці вживали в цій бельгійській кампанії великої скількости своєї тяжкої кавалєрії (улани), яка робила нагальні чолові атаки, коли передтим артилерія приготовила грунт, цебто знищила бельгійську артилерію та гнізда скорострілів.

Для Бельгії німецька інвазія це була справжня і страшна руїна. Слово 'бош' (згірдлива назва для Німців у Бельгії та Франції) стало у них синонімом варвара та дикуна. Бельгійців обурювало, що Німці забирали їм самоходи, мотоцикли, вози, коні, корови, рільничі прилади, промислову машинерію, харчеві запаси і т.п. Численні тисячі Бельгійців, що з ріжних причин не могли були піти в армію, були забрані в т. зв. робітничі баталіони та вислані до Німеччини для обрібки ріллі.

Сотки тисяч Бельгійців булиб тоді погинули, коли б не Бельгійський Допомоговий Комітет, заснований в Америці під головством Герберта Гувера, який урятував їх від голодової смерти.

Нині, більш як двацять пять років по першій трагедії, Бельгія стає тереном нової німецької інвазії. Одначе Бельгія 1940 року не та, що була в 1914 році! Навчена раз непошануванням писаного договору Німцями, ця Бельгія від 1919 р. плекає мілітарну традицію і сильний патріотичний дух. Покійний король Альберт, що згинув трагічною смертю на прогульці в 1934 р., оставив світлий примір власного завзяття та посвяти. Його син Леопольд III., теперішній король Бельгії, що був в окопах разом з батьком у сталевому шоломі та одержав вогненне хрещення від Німців, знає, що саме може врятувати незалежність Бельгії.

Бельгія грає дуже важну ролю в історії української еміграції та скитальщини. Це була одинока країна в Европі що приняла більшу скількість українського студентства. Десятки студентів Українців покінчили студії в Ліежі, Лювені, Антверпені та Бриселі. Багато з них одержували приміщення в Бельгії, деякі лікарі та інжинири їхали на посади до Бельгійського Конга.

Старанням митрополита Шептицького бельгійські духовні кола уможливили прибуття більшої скількости українського студентства з Західньої України, Буковини та Карпатської України. Вони мають свій осередок у Лювені, при університетській фундації, заснованої кардиналом Мерсіє ще в 1921 році.

Українські студенти зорганізовані в Бельгії в "Насус"-і (Національний Союз Українських Студентів в Бельгії), з філіями в Ліежі, Бріселі та Генті. Обєднуючою українською організацією є "Українська Національна Рада" в Бріселі.

Крім тих українських організацій існують іще організації українських робітників у Бріселі, Ліежі, Серені, Намірі, Монсі й інших. Є також "Товариство бувших вояків української армії" на чолі з сотником Царком, товариство уенерівців "Вільна Україна" на чолі з п. Олексюком та українська греко-кат. парохія в Бріселі.

Німецький удар на Бельгію відчують дуже болючо українські студенти та емігранти. Бельгія була їм другою вітчиною, яка не жалувала ні місць ні хліба для безпритульних, обездолених синів українського народу. Хто зна, може неодин український студент знайшов смерть під камінням розвалених німецькими бомбами, домів Лювену, Бріселі чи Ліежу?

Українська еміграції в Америці добре відчуває біль Бельгії, отої України західньої Европи, яка стільки разів виказала свої симпатії до Бельгії східньої Европи — обездоленої України... ("Свобода").

ЖАРТИ І ДІЙСНІСТЬ

Найновіші втікачі зі Західньої України однозгідно стверджують, що по містах і містечках Західньої України, біля споживчих крамниць, щоденно вишиковуються великі черги.

Одного ранку, якийсь робітник очевидячки йдучи на роботу, порівнявшись одним з таких "хвостів", зупинився і звертаючися до присутніх, голосно сказав:

"Потерпіть ще трошки, бо скоро вже не будете стояти в черзі: до Західньої України везуть аж 600 вагонів товару".

"Хвіст" ворохнувся і кілька голосів майже одночасно запитали: "Якого?".

Робітник поважно, без жадної усмішки, відповідає:

"150 вагонів Сталінської Конституції. 150 вагонів — нехай живе Сталін, 150 вагонів — усе буде гаразд і 150 вагонів — усього буде досить".

Всі розсміялися, а робітник, сказав: "Бажаю успіху", повернувся і пішов далі.

Це жарт, а тим часом дехто з нових радянських достойників цілком серіозно вважають, що для голодного населення Західньої України Сталінська Конституція більше варта, ніж хліб.

На передвиборчому мітінгові інтелігенції Львова, бувший розносчик пива, а нині член Верховної Ради УРСР тов. О. Кармазін, заявив:

"Повсякденною працею мусимо показати, що ми годні того, що ми маємо. А маємо ми, товариші, дуже багато — найдемократичнішу в світі Сталінську Конституцію".

Коли б хтонебудь хотів переконатися в автентичности цеї заяви, той може знайти її в Київських "Вістях" ч. 65 від 20-го березня. (Українтаг).

НЕСТОР НИЖАНКІВСЬКИЙ ПОМЕР

В середу, 10. квітня ц. р. помер ненадійно у 47-му році життя у лікарні в місті Лодзі відомий західньо-український композитор і піяніст Нестор Нижанківський, син відомого галицького композитора о. Остапа Нижанківського, невтомного кооперативного і громадянського діяча, якого розстріляли у травні 1919 р. Поляки без суду. І знову нещадна смерть забрала людину в силі віку, композитора у розцвіті музичної творчости, автора багатьох творів на фор[illegible]ізації, сюїта, тріо й ін[illegible] хорів, сольопів і орх[illegible]ника визвольної війни, [illegible]А.

По скінченні музичних студій у консерваторії у Празі молодий і рухливий композитор Н. Нижанківський вернувся до Львова, де був до кінця 1939 р. професором вищої музичної української школи ім. М. Лисенка у Львові, одним з членів-союзників і головою професійного Т-ва українських музиків (СУПРОМ-у), членом "Молодої Громади", "УФОТО" та багатьох українських товариств і установ у Львові. Похорон відбувся 12. квітня. Н. Нижанківський осиротив дружину і сина. І знову на цвинтарі на Долах у м. Ліцманштаті (Лодзі) виросла нова свіжа могила на чужій землі.

ЗАСТАНОВЛЯЮТЬСЯ НАД КОНСКРИПЦІЄЮ В КАНАДІ

За прикладом Англії носиться з думкою конскрипції майна і праці також канадійський уряд.

Як каже повідомлення з Оттави, уряд хоче набути право цілковитої контролі над мобілізацією фінансів, індустрії й робучої сили не через "ордер-ін-кавнсил", але шляхом парляментарної ухвали.

Військової конскрипції не буде. Теперішній уряд зобовязався її не переводити.

ЗЕМЛЕТРУС У ПЕРУ

Південно-американську републику Перу навістив сильний землетрус і спричинив великі жертви в людях і майні.

Перервана комунікація не позволяє обчислити наслідків катастрофи, однак відомо дотепер, що вбитих є 249 людей і 3,000 ранених. В самій столиці Ліма обчисляють 70 убитих. Найбільше потерпів Калляо, морський порт Ліми, де згинуло 150 людей і 1,100 було ранених. Нема звязку з полудневими містами, тому розміри землетрусу не підраховані.

НЕЗАЛЕЖНИЙ КАНДИДАТ У ВЕГРЕВІЛЬЩИНІ

Едмонтонський "Болетин" подав новинку, що в вегревільськім виборчім окрузі до провінції збирається кандидувати як незалежний Василь Дорош, б. учитель. Преса писала, що дост. Солон Лов, провінціональний скарбник, який перепав у своїм окрузі й тепер кандидує в доповняючих виборах на місце уступившого Юрка Войткова, зістане вибраний через акламацію. Тепер виглядає, що відбудеться голосування.

Про резигнацію Ю. Войткова пишемо окремо.

ВЕЛИКЕ ПІДЗЕМНЕ МІСТО В БЕРЛІНІ

Кореспондент Бритіш Юнайтед Прес, Річард Тоттлет, описує величанське підземне місто в Берліні, настільки велике, щоб примістити 2,500,000 людей на случай нападу ворожих літаків. Це місто має навіть шпиталі з операційними столами, поліційні стації і склади з поживою.

Як зверху так і в підземнім Берліні розбудовані милі вулиць. Зверху можна ввійти до цього міста тисячами сходів, які ведуть впрост до кімнат, забезпечених проти бомб і газів.

Ці модерні катакомби, збудовані так, щоб можна в них вести нормальне життя підчас повітряних нападів, були збудовані в великій тайні й багато людей не підозрівають, що під їх домами й огородами ведуть вулиці. Кожна пересічна людина знала, що інжинири будують криївки перед нападами літаків, але як вони виглядають, про це мало хто знає.

Підземне місто має власні стації для витворювання електрики, помпи для користування з артезійських криниць на случай знищення водопроводів. Там теж находяться магазини з міліонами протигазових масок.

Лувенська бібліотека знов спустошена

У Бельгії в місті Лувен Німці знищили були в попередній війні у 1914 році славну бібліотеку, зруйнувавши тоді її будинок.

Після війни, при фінансовій допомозі Злучених Держав, ту бібліотеку було знов відбудовано й вона мала 700,000 томів великої вартости книжок.

Тепер та бібліотека впала під згарища воєнних руїн. Луїс Лохнер пише, що з Лувену вивтікало прямо все населення що числило 41,000 людей, а в опустілому місті горить цінна бібліотека.

Індія за аліянтів

Провідники індуських націоналістів осуджують напад Німеччини на Голяндію й Бельгію. Навіть ті, що найбільше вороже ставляться до Англії, вказують на серіозну небезпеку диктатури націонал-соціялізму для Індії.

Видатні члени індійського конгресу висловлюють співчуття захопленим країнам і надію на перемогу аліянтів.

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

ТРАВЕНЬ

26 Н **Самарянки.** Мч. Гликерії
27 П М. Ізидора
28 В Преп. Пахомія Великого
29 С Преп. Теодора Освященного
30 Ч Ап. Андроніка
31 П М. Теодота Анкирського

НЕДІЛЯ ПРО СЛІПОГО

Евангелія св. Йоана, зач. 34.

У той час Ісус переходячи, побачив чоловіка сліпого від уродження. І спитали його ученики, кажучи: Равві, хто згрішив, він чи його родичі, що сліпим народився? Відповів Ісус: Ані він не згрішив, ані його родичі, але щоб явилися діла Божі на нім. Мені треба сповняти діла того, хто мене післав, поки день; прийде ніч, коли ніхто не зможе робити. Поки я в світі, я світлом світа. Це сказавши, плюнув на землю і зробив болото зі слини й помазав болотом його очі. І сказав йому: Іди, вмийся в купелі Силоамській, що значить у перекладі Посланий. Пішов отже і вмився і прийшов видючим. А сусіди й ті, що бачили його перш, був жебраком, говорили: Чи це не той, що сидів і просив? Одні говорили, що це він. А другі: Ні, а подібний до нього; він же говорив: Це я. І говорили йому: Як тобі отворилися очі? Він відповів: Той чоловік, що зветься Ісус, болото зробив і помазав мої очі і сказав мені: Іди в купіль Силоамську й умийся; і я пішов й умившися бачу. І сказали йому: Де він? Сказав: Не знаю. Привели його до фарисеїв, того, що був сліпим. А була субота, коли зробив Ісус болото й отворив йому очі. І знов питали його фарисеї, як він прозрів; а він сказав їм: Болото положив мені на очі, і я умився й бачу. Говорили отже деякі з фарисеїв: Не від Бога цей чоловік, що суботи не шанує. А інші говорили: Як може чоловік грішний такі чудеса творити? І роздор повстав між ними. Сказали отже знов сліпому: Ти що говориш про нього, що отворив твої очі? А він сказав, що це пророк. Не давали отже Юдеї віри про нього, що був сліпим і прозрів, поки не покликали родичів того, що прозрів. І питали їх, кажучи: Це ваш син, про котрого ви говорите, що сліпим уродився? Як отже тепер бачить? Відповіли їм його родичі і сказали: Знаємо, що це наш син і що сліпим уродився; та як тепер бачить, не знаємо; або хто йому отворив очі, ми не знаємо; самого питайте, має літа, нехай сам про себе говорить. Це сказали його родичів, бо боялися Жидів, бо вже змовилися були Жиди, коли би хто визнав його Христом, того вилучити з божниці. Длятого його родичі сказали, що має літа, самого питайте. І покликали вдруге чоловіка, що був сліпий, і сказали йому: Дай славу Богу; ми знаємо, що цей чоловік є грішний. Сказав їм отже він: Чи грішний, не знаю, одно знаю, що я був сліпим, а тепер бачу. І сказали йому знов: Що зробив тобі? Як отворив тобі очі? Відповів їм: Я вже вам сказав і ви чули; що ще хочете почути? Чи й ви хочете стати його учениками? Вони злорічили йому і сказали: Ти його ученик, а ми ученики Мойсеєві. Ми знаємо, що до Мойсея говорив Бог, а цього не знаємо, звідки він. Відповів той чоловік і сказав їм: Це ж бо й дивно, що ви не знаєте звідки він, а отворив мої очі? Знаємо, що грішників Бог не слухає, а коли хто боїться Бога й волю його чинить, того вислухує. Від віків не чувано, щоб хто отворив очі сліпому від уродження. Коли б він не був від Бога, не міг би нічого робити. Відповіли і сказали йому: В гріхах ти увесь родився і ти нас навчаєш? І викинули його геть. Почув Ісус, що викинули його геть, і знайшовши його, сказав йому: Чи ти віриш у Сина Божого? Він відповів і сказав: А хто він, Господи, щоб я увірив у нього? І сказав йому Ісус: І бачив ти його і хто говорить з тобою, це він. А він сказав: Вірю, Господи, і поклонився йому.

З ЖИТТЯ НАШОЇ СВЯТОЇ ЦЕРКВИ

Тоді коли на всіх радієвих стаціях світа заглухло українське вільне слово — ще осталo одно пристановище — Рим, звідки кожного четверга пів до девятої вечір надається українська програма.

Крім тої програми виходять "Вісти", в котрих печатано новини про події в Україні і між Українцями по світі. Ці "Вісти" стали виходити з днем 1. січня, 1940 і досі вийшло та дійшло сюди 7 чисел.

З новин там поданих беремо бодай найважніші.

23. грудня, 1939 осягнули степень докторів св. Богословії 6 українських питомців в Римі — це новий наш здобуток в той гіркий і пісний на науку час.

Всіх наших питомців в Римі вчиться тепер 45.

В Отців Селезіянів, що займаються опікою ремісничої молоді, є на новіціяті в Торіно 27 Українців з Галичини.

У василіянськім грецькім монастирі Гротта Феррата, біля Риму, є тепер 15 українських молодих монахів.

Українці в Боснії обходять 40-ліття свого переселення. З того приводу видали Альманах, де описали свої дії, здобутки та надії.

На львівську церкву св. Петра і Павла, що є в осередку робітничої дільниці, большевики наложили тепер три тисячі податку — щоби вірні негодні були заплатити і так мати причину замкнути церкву.

Успенську церкву в середмістю Львова хотіли замінити на "музей" — однак спротив населення був такий сильний, що мусіли відступити від пляну.

ЖЕРТВИ НА СИРОТИНЕЦЬ В АЙТУНІ

Сестри Служебниці П. Н. Д. М. Торонто $10.00. Марійська Дружина, Торонто $5.00. Сестри П.Н.Д.М., Мондер шпиталь $5.00. Збірка з Ґудів, Саск. $18.00. С. Евмелія П.Н.-Д.М. $2.00. Збірка з Монтмарт $3.84. Панство Й. Зомбра $3.00. П. Д. Довбенко — $2.00.

По $1.00: пани: А. Мусій, С. Яникій, Р. Гуска, В. Процьків, Н. Адамець, Д. Лащук, Ю. Гира, Всеч. о. І. Шпитковський, Всеч. о. М. Оленьчук, Пані: К. Балагуш, А. Вербіцька, Н. Івасюк, К. Комаранська, і пані Онищук 50ц.

Всім жертводавцям сердечний спасибі. За ласкаві жертви засилаємо свої молитви перед трон Всевишнього, щоб обдарив всіх добродіїв обильними ласками.

St. Ann's Orphanage,
Ituna, Sask.

Пропали неоцінимі твори штуки

Тиждень перед упадком Брюселі вивезено на 30 троках твори штуки, в тому образи Рубенса, Рембрандта і Ван Дайка.

Ці й інші неоцінимі скарби штуки вивезено з музею в Брюселі до Франції. Однак дотепер нема про них вістки. Можливо, що знищено їх бомбами з німецьких літаків.

Святі Місії в Кендіяк і в Ґренфел

"Прийдіть до мене всі втомлені й обтяжені, а я успокою вас."

Такими словами закликає й нині Ісус Христос на св. Місії, котрі відбудуться під проводом о. Місіонаря з Йорктону: **в Кендіяк** від 9 до 16 червня і **в Ґренфел** від 17 до 23 червня.

Св. Місія, це обнова духовна нашої душі, нашої родини і нашої парохії. Користаймо з ласк Божих, які Господь розлає підчас цих святих днів, **і спішім усі на св. Місію.**

о. А. В. Фик.

ЧЕРВЕНЬ
2. Неділя про Сліпого — Лейдівуд.
6. Вознесення Г.Н.І.Х. — Ґадашвил (празник)
9. Неділя св. Отців — Кенора
23. Неділя 1-а по Сош., Всіх Святих: Кенора, Онт.
30. Неділя 2-а по Сош. — Лейдівуд

BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave. Winnipeg, Man.

ЧЕРВЕНЬ
2. Неділя — Григорів
6. Вознесення — Чехів
9. Неділя — Стінен (у п. П. Рудого).
16. Неділя, Сош. св. Духа — Чехів (храм).
17. Пресв. Тройці — Прісвил(пікнік)

Українська Греко-Католицька , Місія, Прісвил, Саск.

ЧЕРВЕНЬ
2. Неділя — Алвена
6. Вознесення Г.Н.І.Х. — Ланінці (празник)
9. Неділя св. Отців — Прийнове
16. Сошествіє св. Духа — Ростерн (храм)

о. Теодор Коцаба,
Box 150. Алвена, Саск.

ЧЕРВЕНЬ
2. Неділя Сліпородж. — Антонівка
2. Неділя і празник (Конст. і Олени) Василів (Впр. Отець з Йорктону).
6. Вознесення Господнє — Олеша
9. Неділя св. Отців — Канора
16. Сош. св. Духа — Бюкенан (праз)
17. Пресв. Тройці — Ковалівка
23. Неділя — Канора
30. Неділя Пр. Серця Ісусового — Олеша (празник)

о. Петро Пасічник
Канора, Саск.

ЧЕРВЕНЬ
2. Неділя — Доброводи
6. Вознесення Г.Н.І.Х. — Нора (храм)
9. Неділя — Кизів
16. Нед. Сош. св. Духа — Бібуланці
17. Пон. Пресв. Тройці — Попас Лейк

Українська Католицька Місія,
Рама, Саск.

ЧОГО ТРЕБА БОЛЬШЕВИКАМ

Советська урядова преса твердить, що війна перетворюється у світовий конфлікт, який у скорім часі охопить область Середземного моря й Балкани, а на Тихому Океані втягне Японію і Злучені Держави.

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

ЧЕРВЕНЬ
2. **Неділя Сліпородженого** — Равндгил, Вайлдвуд
6. **Вознесення Господнє** — Коперник (празник), Торсбі, Еґремонт
8. **Субота** — Вох — Служба Божа і наука дітей о год. 9-ій рано
9. **Неділя Св. Отців** — Дейзленд, Едсон, Вох
16. **Сошествіє св. Духа** — Бойл (храм), Калмер, Карвел (місто)
17. **Пресвятої Тройці** — Просперіті (храм), Ледук, Менаї, Ґей Лейк
23. **Неділя Всіх Святих** — Равна Гил, Федора (базар)
30. **Пресвятої Евхаристії** — Торгилд, Сокаль

BASILIAN FATHERS
9648 - 109 Ave. Edmonton, Alta.

ЧЕРВЕНЬ
1. Неділя Сліпородженого — Ґлендон, Давнінґ.
6. Вознесення Г.Н.І.Х. — Восетна (коло Курили), Стрий.
9. Неділя св. Отців — Белліс, Редвей
16. Сошествіє св. Духа — Куквна, Вільна (празник).
17. Пресв. Тройці — Спедден (празник), Елдорена (пікнік)
23. Нед. 1-ша по Сош. — Смокі Лейк св. Онуфрія, Редвотер (в обох парохіях пікнік).
30. Неділя 2-га по Сош. — Айрон Ривер (пікнік)

BASILIAN FATHERS
Box 30. Radway, Alberta.

ЧЕРВЕНЬ
2. Неділя — Етелберт, Ґарланд
6. Вознесення — Виннипеґозис місто (храм).; Україна (храм)
9. Неділя — Пайн Ривер (храм); Форк Ривер.
16. Сошествіє св. Духа — Кован (храм).
17. Пресв. Тройці — Минк Крік (храм)

16 до 23 червня — Свята Місія в Ґарланд.
23 до 30 червня — Свята Місія в В Минк Крік.

о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

ЧЕРВЕНЬ
2. Неділя — Кадворт
6. Вознесення Г.Н.І.Х. — Гори (празник); Мічам (празник)
9. Неділя — Св. Спаса
16. Сош. св. Духа — Пітерсон (празник).
23. Неділя — Твей
30. Неділя — Кадворт (празник); Коло Гаврилюка (празник)

о. В. Гуменюк.
Кадворт, Саск.

ЧЕРВЕНЬ
2. **Неділя Сліпородженого** — Стар (Ґено), Елк Пойнт (місто), Ренфурлі
5. червня — Новий Київ (Всеночне і сповідь о год. 7.30).
6. **Вознесення Г.Н.І.Х.** — Лішор, Чипмен, Дервент (празник), Новий Київ (празник)
9. **Неділя Святих Отців** — Ґлайярд, Веґревил, Стрімстан
16. **Сошествіє св. Духа** — Іннісфрі Р.М.Б., Скаро (зїзд БУК-а), Тофілд, Дервент (місто) празник., Москалики, Плейн Лейк (вечером о год. 7.30 Всеночне і св. Сповідь).
17. **Пресвятої Тройці** — Делф (храм), Восток св. Николая, Мирнам, Плейн Лейк (празник)
22. Моркемб — вечером о год. 7.30 Всеночне.
23. **Неділя Всіх Святих** — Краків, Чипмен, Веґревил (празник), Виланигдон, Моркемб (празник)
30. **Неділя 2-го по С. Св. Духа** — Енґл Лейк, Івасюки

BASILIAN FATHERS
Mundare, Alberta.

ЧЕРВЕНЬ
2. Неділя — Бруно
9. Неділя — Волверін
16. Сош. св. Духа — Бруно (храм); Ростерн (храм).
23. Неділя — Ростерн (Богр.)
30. Неділя — Ґерксей (храм)

о. Петро Криворучка.
304-4th Ave. North, Saskatoon.

ЧЕРВЕНЬ
2. Неділя — Самбург
6. Четвер — Вознесення Господнє — Ніпавин (празник)
9. Неділя — Принц Алберт
16. Нед. Сош. св. Духа — Брукебі
17. Пресв. Тройці — Ґронлід
23. Неділя — **Початок св. Місії** — Мітпарк (через тиждень св. Місія...)
30. Неділя — **Закінчення св. Місії** — Мітпарк.

* *

"ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ ВСІ СТРУДЖЕНІ І ОБРЕМЕНЕНІ".

Христос кличе нас до участи в св. Місії всіх віруючих християн кличе до відновн життя. Прийдім та скористаймо. Просяться громади: Самбург, Шипмен, Принц Алберт взяти участь у св. Місії на МІТПАРК від 23 - 30. червня.

Український Греко-католицький Парохіяльний Уряд.
251-13 Ст. В., Принц Алберт, Саск.

ЧЕРВЕНЬ
2. Неділя — Арран місто
6. Четвер — Вознесення Господнє — Сван Плейн (празник)
9. Неділя — Кемсак
16. Неділя Сошествіє св. Духа — Арран-Весна
17. Понеділок Пресвятої Тройці — Норквей (празник)
23. Неділя — Ґлен Елдер (празник)
27. Четвер Пресвятої Евхаристії — Ст. Філипс
30. Неділя Пресвятої Евхаристії — Арран місто (Процесійний обход зі св. Тайнами)

о. Н. Сірий,
Арран, Саск.

ЧЕРВЕНЬ
2. Неділя — год. 9. Еріксон; год. 11: Долини; год. 4: Сенді Лейк; год. 7: Озерна.
6. Вознесення — Соник (посвячення цвинтаря і празник)
9. Неділя — Сенді Лейк (Архиєрейська візитація; свячення о. І. Кришталовича).
16. Сош. св. Духа — Сенді Лейк (празник)
17. Пресв. Тройці — Озерна (празник, о. Швед). Долини (пікнік)
23. Неділя — Город (закінчення місії).
27. Пресв. Евхаристії — Сенді Лейк.
30. Неділя — Город (празник).

Українська Греко-Католицька Місія, Сенді Лейк, Ман.
Телефон 90-4

ЧЕРВЕНЬ
2. Неділя — Годжвил
6. Вознесення — Тондер Крік
9. Неділя — Ріджайна
9. **Неділя — Кендіяк, Початок св. Місії.**
16. **Сош. св. Духа — Кендіяк, храм, закінчення св. Місії.**
17—23 — Св. Місія в Ґренфел.
27. Пресв. Евхаристії — Дайсарт.
30. Неділя — Ріджайна.

о. А. В. Фик,
1644 Оттава Ст., Ріджайна, Саск.
Телефон: 22053

ЧЕРВЕНЬ
2. Неділя Сліпородж. — Сифтон
9. Неділя св. Отців — Форк Ривер
16. Сош. св. Духа — Фишінґ Ривер і Зоря (празник).
17. Пресв. Тройці — Юмітела (празник) і Сифтон.
23. Неділя 1 по Сош. — Венлав.
27. Пресв. Евхаристії — Сифтон (празник)
30. Неділя 2 по Сош. — Ґрендвю місто.

о. Мирон Кривуцький,
Сифтон, Ман.

ЧЕРВЕНЬ
2. Неділя — Дафин
6. Вознесення Г.Н.І.Х. — Петлора (празник)
9. Неділя — Келд; Вейлін Ривер (місто)
16. Сош. св. Духа — Мерідейл (празник)
17. Пресв. Тройці — Ґленелла (пікнік)
23. Неділя — Роблин; Келд
30. Неділя, Пресв. Евхаристії — Райдинґ Парк (празник)
О 7.30 вечером — Дафин.

о. А. Роборецький,
Дафин, Ман. — Тел. 349.

О. Ч. Н. І.

Католицька Акція

(Докінчення).

ЗМАГАННЯ ДО КАТОЛИЦЬКОГО ДУХА В ШКІЛЬНИЦТВІ

Школу можна порівняти з млином: якість муки, яка виходить з млина, в великій мірі залежить від того, які є в млині кола, які вали та яка машинерія. І хоч би зерно було не знати яке добре, якщо уладження млина не є впорядку, не можна з нього надіятись доброї муки.

Таксамо: **Учитель** творить школу. Який учитель, така школа. А яка школа, такі ученики. Якщо вчительство про релігію не дбає, якщо воно по більшій части ставиться ворожо до католицької віри своїм прикладом або своїм навчанням, то хіба чудом з таких млинів виходитимуть виховані посідаючі радісну віру й привязання до Церкви.

Одначе РОДИЧІ несуть відповідальність за виховання своїх дітей. Колись будуть мусіти вони перед Вічним Суддею зложити строгий рахунок з того, чи зробили вони все, щоб вирятувати й плекати в серцях своїх дітей життя з віри, **чи вжили вони своїх заходів, щов відвернути від дітей всі небезпеки,** що яким-небудь чином **загрожували їх вічному спасенню.** Раз віру в серці захитано, тоді дуже часто вже ніщо на світі її не вирятує. Це дуже вигідно вимовлятись тим, що такий учитель має цертифікат, що він учить дітей співати і грати на інструментах, що він також Українець; це все ні крихіточки не зменшує відповідальности родичів за зломання віри в серці дитини через такого вчителя.

Ми повинні мати організацію (в провінції Саскачеван є така організація: Товариство Українських Католицьких Трустів), що старалася б про достарчування свідомих, католицьких учителів до шкіл, де є більшість католиків і всюди там, де це є можливе. Якщо такої організація нема, то Католицька Акція **повинна стати родичам засобом до запевнення католицьких прав у наших школах, спільними зусиллями!**

СТАРАННЯ ПРО ПУБЛИЧНУ МОРАЛЬНІСТЬ

Оточення, в якім ми живемо, дає багато причин до скарг, зокрема відносно моральности. Без міри поширюються всякого роду танці, роздразнюється змисловість. Поширюються неморальні книги, в часописах до подробиць описується неморальні випадки та проступки, що можуть бути хіба школою неморальности і злочинности. На оголошеннях у виставових вікнах, на вивісках і фотографіях кінотеатрів виставляється річи, що тяжко вражають моральність. У театрах і кінах виставляється програми, що служать виключно до розбурхання звірячих пристрастей. Жіночі убрання дуже часто переходять всі границі приличности. І під усякими виїмками зло поширюється щораз то далі.

Тяжкої провини допускаються ті католики, що відносно [illegible]ього відносяться не[illegible]босильно. **Це обовязок [illegible]ного католика, щоб боротись проти таких проявів неморальности!** Католики повинні домагатись, щоб таких книжок і образів не виставлювано; погордою і спільним обридженням повинні вони переслідувати дівчат і жінок, що є немічними невільницями моди або може й шукають у неморальному убранні виразу для своєї внутрішньої неморальности. Це буде одно з необхідних завдань Католицької Акції: **в потрібних випадках організувати широкі акції з метою поборювання всього, що може підкопувати публичну моральність!**

ОБОРОНА СВОБОДИ І ПРАВ ЦЕРКВИ

В нас Українців зокрема Католицька Акція має ще одне важке завдання релігійне. Вона має виховувати діяльну любов і пошану для Католицької Церкви. Чи є ще де такий нарід, щоб серед нього папство і його представники були наражені на такі зневаги, як серед нашого бідного народу?! Чи вимовляється імя Вічного Міста Риму з такою явною або затаєною злобою, як у нас? А прецінь: **Папа є Намісником Христовим** і сам Ісус Христос заявляє: Хто вами гордить, мною гордить! І як можна нам тоді дідіятись щастя в родинах і народі?! Чи не прокляном лежить ця злоба на всім, до чого ми беремося в народньому житті?!

Правда, що ця ненависть пливе з сердець і уст зрадників, що клятою своєю роботою понижили в очах нашого простолюддя пошану до релігії взагалі. Але фактом є, що їх нещасна робота немов раком заразила уми й серця навіть многих Українців, що назверх ніби католики, але серцем вони самі не знають, що вони.

Католицька Акція має ширити пошану до Церкви; передусім має ширити відповідне і правдиве знання Церкви, щоб люди таким чином пізнали її величність. Мусить вщепити своїм членам переконання, що Католицька Церква є благословенням для людства, бо многі дари Бог дає тільки через неї; що **відорватись від лучности з Нею хоч би тільки внутрі, це те саме, що відрубати галузь від пня!**

Католицька Акція мусить також боронити Церкву проти зневаг, на які вона несправедливо наражена, мусить отирати з Її лиця бруди, якими Її опльовано , мусить публично боронити Її прав та Її свободи.

Всі католики, **якщо вони справді є католиками,** мають **окреме післанництво від Ісуса Христа до оборони Церкви. Вони можуть тому обовязкові спроневіритись. Тоді вони очевидно не є визнавцями Христа.**

БУЛО Б ДЛЯ КАТОЛИЦЬКОЇ АКЦІЇ І ЩЕ ДОСИТЬ ІНШИХ ЗАВДАНЬ

Ми згадали про найконечніші завдання, які Католицька Акція у нас мусить взяти на себе перед усіма іншими. Але було б досить і всякої іншої праці. Одначе я не маю наміру про них ширше розписуватись. Тільки в скороченій згадую — хоч знаю, **що почасти це є покищо лиш музика майбутнього** — про інші цілі, які повинна Католицька Акція поставити собі серед нашого народу: Організувати всякі акції потрібні до оборони католицьких інтересів; студіювати пекучі проблеми сучасности; організувати і спомагати товариства систематичним виголошуванням відчитів і владжуванням курсів про важні питання католицького життя й католицької праці та виголошуванням відчитів в супроводі світляних образців; заступати католицьке громадянство в урядах і в його імені доручати петиції й протести відносно прав і домагань усіх горожан католиків або певних католицьких організацій; уряджувати паломництво, релігійні торжества, конгреси; організувати групи католицьких письменників, журналістів, мистців; провадити громадсько-харитативну працю для людей занедбаних, опущених дома чи на чужині; всіма силами спомагати співпрацю й суцільний поступ усіх католицьких організацій та лагодити непорозуміння поодиноких частин.

ДЕЯКІ ЗАВДАННЯ КАТОЛИЦЬКОЇ АКЦІЇ В ПАРОХІЇ

Зарид Католицької Акції в кожній парохії старається про християнське життя в родинах, про заховування місцевих релігійних звичаїв, свят, ювилейних торжеств, про спільні свята Причастя, про дітей, що не приходять на науку релігії, про дітей незаконних або з подружжя розірваного, про торжественне святе Причастя дітей, про догляд над більшими дітьми при сповіді й святому Причасті, про спільне снідання для дітей по Причасті, про добровільне частіше Причастя, про гідне святкування торжества Божого Тіла, то що. Він також дбає про церковний спів, про участь у Богослуженнях, про те, щоб діти приходили на відправи в неділі і свята, щоб діти не вчащали на танці й неморальні представлення, уважає на доростаючу молодь на публичних забавах, старається про розірвання тих, що живуть "на віру", змагає до того, щоб не допустити до заключень супруж поза Церквою, спомагає працю для місій і надзвичайних релігійних торжеств, опікується старшими, опущеними людьми, вбогими, хорими, приготовляє цих останніх до прийняття останніх святих Тайн, старається про гідний похорон для бідних, опікується католицькими студентами й семинаристами, робить пропаганду в користь духовних вправ для працюючої й заробляючої молоді, дбає про чистоту в церкві, про окрасу церкви, тощо.

III. ЩО ОТЖЕ НАМ ДІЯТИ?

Ось, молодий місіонар! Пополудні має сісти на потяг і поїхати на місію до нутра поганської країни в далекій частині світа. Тепер, перед полуднем, клячить він сам у тишині перед Ісусом укритим у кивоті: "Боже мій! Ти посилаєш мене! Я піду! Що мене чекає? Країна з небезпечним підсонням, де вже так багато моїх попередників втратило передчасно життя? Невиносимі упали сонця? Чи є та країна повна заражених комах? Чи є це край голоду і страждань? Чи тубильці є люди жорстокі й недоступні? Чи буду в неустанній небезпеці смерти? Чи назавжди буду відорваний від дорогої рідні? Чи заплаче за мною мати в дома? Чи здогадається вона, що мене нема між живими? — Ах, чому думати мені про це все? І там ті душі належать до Христа, а я маю їх Йому привернути! О, солодке завдання, до котрого мене призначено! Ті душі живуть у релігійній нужді й я маю їм помогти! Який вдячний я Тобі, Боже мій, що Ти мене вибрав! Ось, Ісусе, тут у мойому серці я замикаю всі ті душі й несу їх Тобі! Який вдячний я Тобі, Ісусе, за ласкаве бажання, яке Ти вложив у моє серце, **щоб помагати душам, що находяться в релігійній нужді!"**

* *

Пополудні молодий місіонар всідає на потяг . . .

Потяг виїзджає . . .

Україче католику! Довкола Тебе й кругом нас є так багато релігійної нужди! І все її прибуває! Католицька Акція кличе тебе, щоб ти злучив свої сили з другими, щоб душі в нас і наше суспільство знов стали християнськими!

Чи враз із Каїном ти різко відповіш мені: "Що мені до других!"?

Христос кличе Тебе, Його Намісник кличе Тебе до співпраці в Католицькій Акції.

Ходи! Ти не пожалуєш!

За те, що для Бога, **що для душ ми пожертвуємо, за те жалувати ми ніколи не будемо.**

Зачинай у своїй громаді в імя Господнє!

Богу слава і Марії!

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ РКУК У ТОРОНТІ

За ініціятивою місцевого відділу РКУК у Торонті відбулося в неділю 12. травня, ц. р. велике інформаційне Віче в Ст. Петрикс Адиторіюм, при 141 МеКал Ст. у Торонті. Вже коло 2. години пополудні простора саля при церкві була по краї виповнена найкращими представниками українського населення міста Торонта. Говорячи мовою цифр, поверх 1,400 слухачів прибуло, щоб вислухати неоцінених промов наперед запопрошених бесідників, а це: шановного генерала В. Сікевича, достойного Артура В. Ровбака, посла до домініяльного парляменту, й Впр. о. Др. В. Кушніра, президента РКУК.

В президію віча ввійшли: др. М. Мігайчук, дост. Артур В. Ровбак, о. П. Камєнецький, о. П. Сулятицький, о. Ст. Борис, М. Хандога, І. Намінка, В. Мостовик, М. Мригаол, І. Бартош.

Настрій на салі святочний. Мимоволі відчувається повага хвилі. Предсідник др. Мігайчук отвирає віче британським гимном "Боже щасти". По хвилі знову запанувала тишина. Перше слово забирає всіми шанований і люблений ген. В. Сікевич, якого предсідник влучно назвав "нашим батьком" і невтомним "борцем" за кращу долю українського народу.

Говорить як добрий батько до своїх дещо розпущених і незгідних дітей. Голос дзвенить рішучістю.

— Мусить бути один Репрезентаційний Комітет у Канаді. Чому не можемо порозумітися? Всі ми скаржимося, що ми слабі й бідні, хоч інші слабі народи мають самостійні держави. Ми бідні, таки зараз відповідає шан. генерал, бо не можемо прийти до згоди, до порозуміння самі між собою. Коли маємо вибрати одного провідника, то тут находимо непоборимі труднощі. В чім причина? Не перешкоді нам заздрість, а ця заздрість у нас так давна, як давною є наша історія. Хорували на цю хоробу наші князі, гетьмани, а через гетьманів перейшла й до наших днів. Мазепа не розбив царя Петра І. і не здійснив своїх мрій, бо не всі Українці пішли за ним: зрадили його Кочубей і Іскра, які пішли служити цареві. От чому нам трудно погодитися на одного провідника, що є необхідним у здобутті якихбудь намічених досягнень народу!

Оттакими яскравими прикладами з історії перестерігає перед небезпекою грізних наслідків які безумовно будуть мати місце, якщо не викоріним зі своїх сердець незгоди. Щераз наполягає бути толерантними та взиває всіх приступити до праці. Хоч війна тільки що розпочалася, але представники великих держав уже рисують мапу будучої Европи. Без репрезентативного тіла й без відповідного виведення української справи на міжнародну арену, не можемо сподіватися, щоб Україна була окреслена на цій мапі нової Европи. Звертаючися наприкінці до своїх численних слухачів, напоминає: "Люди добрі, зробіть то що треба нашому народові, обєднайтесь, бо в обєднанні є життя, а в роздєлінні наша смерть". Як у Злучених Державах по довшій тяганині дійшло до обєднання ріжних груп, чому це обєднання не може повстати в Канаді?

Завваги шан. генерала приняла публика з великим одушевленням і нагородила його бурею оплесків.

Головним промовцем дня мав бути голова РКУК о. др. В. Кушнір. Всі з нетерпеливістю хотіли близше запізнатися з провідником РКУК, який має зарепрезентувати канадійських Українців перед англійським світом. Всі його тепло привітали.

На вступі вітає новозорганізований відділ РКУК у Торонті та всіх його членів. Радіє, що помимо грізних часів, які зараз переживаємо, ми дальше користуємося свободою слова в цій країні, де маємо змогу зійтися й обговорити наші найпекучіші справи та рівночасно висловлює в імені Централі РКУК найглибшу льояльність до Короля, Канади й Британської Імперії.

Приступаючи до головної своєї теми, о. др. Кушнір пригадав слухачам про закінчення минулої війни та видвигнення 14 точок Вилсона про самовизначення народів. Многі народи простягнули руки по ці шумні права, простягнули руки по них і Українці. Однак, на сором цілого культурного світа, право на самовизначення Українцям було різко відмовлене. Повстає велика перебудова держав, а в них ріжні революції і крізи. Не треба було довго чекати того часу, коли зголосилися до життя з одного боку інтернаціональна кліка, а з другого боку національні елементи, і в наслідок цього витворюються рухи — комунізми, фашизми, націзми й як граніти вдаряють по державах, а ці удари мають за завдання знищити цілі основи життя, культур і цивілізацій.

Мова бесідника з повільно-рівномірного темпа підноситься й починає повною силою захоплювати слухачів. Добірний зміст промови й мистецьке виголошення починають ділати на уми й серця слухачів.

— Тяжкі удари завдані цими темними силами державам в Европі відчувають нині Канада й Америка. Українці в Канаді стають в обороні тих основ життя. Мусимо мати єдність духа й характеру проти тих поривів в Европі та дати Канаді й Британській Імперії всяку піддержку.

Згадує недавню промову Розвелта, в якій він сказав до своїх громадян, що він не дуже числить на американські гармати, літаки й танки, але зате числить на єдність духа й на випліканий як сталь характер, щоб відбити атак тих підпольних сил, що намагаються повалити моральні основи американської нації. А кількох тих сил нині кожної години підточують моральні основи українського життя в Канаді, чи деінде? Нині деякі редактори при помочі преси заражують цілі шари українського суспільства ріжними нападами, натяками, або таки брехливими вигадками.

Від кількадесять років Україною почали активно інтересуватися ріжні народи, і кожний з них хотів би мати її як атут у руках проти якогось другого народу. Їм тяжко глядіти на Україну як чинник самостійний. Недавно Україна як атут була в руках Німеччини, яка вживала його залежно від того, кого приходилось їй застрашувати, Польщу чи Росію. Україна заплатила кровю навіть перед тим, заки війна зачалася. Отже перед нами завдання недопустити, щоб українська справа була небезпечним атутом у руках того чи іншого ворога, але щоб Україна відігравала ролю в Европі як чинник самостійний.

В Канаді дійшло до порозуміння двох найбільших організацій, чи тут є щось злого? Чи як прийде до обєднання й згоди в родині, громаді чи нації — то з цього приводу мають посипатися зараз лайки, громи, від ріжних нерозважних людей? Чи можуть ті люди бути патріотами, що виступають проти довершеної єдности, проти створення комітету?

Розсварені нічого не зробимо. Ми дуже часто просимо, щоб Господь післав нам великого чоловіка. Але в історії такого немає! Лиш солідна й чесна праця кожного й на кожнім кроці довершує великих діл і створює такі обставини, що видвигають великих провідників. От нам власне треба такі обставини витворити. Шумом і стуком нічого не довершимо. Бо де панує хаос — там нічого ніколи не буде.

Дещо з гірким жалем твердить, що за ввесь час своєї праці не вилито на нього стільки помий, скільки за його пять-літнього побуту в Канаді. (При цім у кожного слухача викликує усмішку заміткою, з рівночасно відповідаю своїм шпасникам, що горожанські папери має.) Однак нагородою для нього за його жертви й труд є та сатисфакція, що люди є за нами. Та вповне присутніх, що не спиниться доти, доки не буде в Канаді повної згоди. Робить і буде робити всі заходи, щоб присягнути до праці кожного, щоб відтак спільно тішитися здобутими успіхами.

Це була перша частина промови. Тепер починається збірка на цілі РКУК, яка принесла $186.80. На попереднім вічу РКУК було зібрано $106.00, отже загальна сума досі виносить $292.80.

Появу Артура В. Ровбака публика також привітала з великим ентузіязмом. Він щойно був вибраний послом до домініяльного парляменту з Тринітї округа, Торонто. Не малу піддержку в виборах дало йому Українське Лїберальне Товариство й його вибір радісно приняв кожний Українець міста Торонта.

Вигладало, що великий збір Українців і святочний настрій публики дуже поділало на нього, бо таки зі вступного слова зачинає, що ця численна присутність ясно доказує йому, що Українці творять третю найбільшу групу в Канаді. Прилюдно дякує Українцям за віддання своїх голосів на нього підчас виборів. Він зробив два обіти: перше, обороняти дальшу свободу й демократію Канади; а друге, обороняти українську справу — і він ці обіти додержить.

Звертаючись до о. др. Кушніра, каже, що хоч він не розумів красномовних слів, то він відчув їх зміст — а це що Канада заслуговує на те, щоб за ню і за її інституції стати в обороні. Тут находимо взірець толерантности й згоди між ріжними расами, які живуть одні побіч других.

Ми боремося за все що йде в парі з демократією. Так чому ми не маємо помогти Українцям відбудувати самостійну державу? Коли війна скінчиться й почнеться нова перебудова Европи в формі федерації европейських держав, він вірить, що й Україна буде мати там належне місце між вільними народами.

О. Др. Кушнір приступає до другої частини своєї промови. Говорить по англійськи.

— В нашім Комітеті засіли визначні приятелі українського народу англійського походження з ріжних західних провінцій. Тепер він має велику честь офіціально проголосити, що дост. Артур В. Ровбак приняв почесне членство в РКУК.

Рівночасно проголошує, що другим делегатом з рамени РКУК до Европи є назначений о. Йосафат Жан з Монтреалу, який буде заступати українську справу в Парижі.

Дальше продовжає на рідній мові. Покійний Лорд Твідсмюр у своїй обїзді по західних провінціях підчас відвідин українських фармерів сказав їм, що як хочуть бути добрими канадійцями, мусять насамперед бути добрими Українцями. Це правда. Щоб бути льояльним горожанином у Росії, мусите бути невільником від стіп до голови, а щоб бути добрим горожанином у вільній країні, мусите мати ціли свободолюбного чоловіка.

Упадок нашої держави завдячуємо несвідомості національній нашої провідної верстви, яка була наскрізь пересякнута соціялізмом. Соціялізм нищить основи суспільности. Це розклав нашої національної ідеї. Отже творячи комітет, не можемо хапати когобудь і пхати до нього, бо з большевиками й їх прихвостнями наша українська проблема розвязана не буде. Мусимо йти до мети з прапором чистим, неоскверненим, щоб зберегти чистоту національного ідеалу.

На закінчення предсідник покликує на сцену гостя зі Злучених Держав, п. М. Хандогу. Він передав привіт від Народньої Помочі, від Народного Слова, якого він є редактором, та від усіх обєднаних Українців Америки.

"В єдності — сила, говорив він. Нерозділить нація. Хай одною партією в Україні буде — "Вольна й свобідна Україна".

Віче закінчено відспіванням "Ще не вмерла Україна".

Мих. Блаженко, Василь Ситник,
секретарі віча.

Вісти з Давфин, Ман.

Спільне свячене відбулося у Томину неділю. Гарне число взяло участь і дохід був на церкву.

Дня 9 травня Товариство Молоді спільно з Марійським Товариством відограли два гарні представлення.

Дня 14 травня Товариство Молоді й Марійське Товариство зробили гарну несподіванку своїм матерям з нагоди Дня Матері. По набоженстві до Матері Божої запросили своїх матерей до галі на перекуску. Кожна матір сиділа при гарно украшенім і приладженім столі зі своїми старшими синами й доньками. Всч. о. парох А. Роборецький у своїй короткій промові пояснив ціль цього вечерка й заохочував, щоб кожного року ми могли мати таке принаття в честь своїх матерей. По гарній і відповідній програмі всі розійшлися домів, молодь рада, що могла зробити приємність своїм матерям, а матері — дякуючи Богу, що їх діти оказали їм свою вдячність за їх труди і старання за них.

Діти з Рідної Школи, котру ведуть Сестри Служебниці, дали гарний концерт на вшанування Дня Матері.

Дня 8 травня загостили до Давфину Всч. о. М. Сирник з Вінніпегу, Всч. о. А. Фик з Ріджайни, Саск., Всч. о. Кривуцький з Сифтону, Ман., Всч. о. Колцун і Всч. о. Шмитковський з Етелберт, Ман. Підчас дня були обговорені важні справи.

На 17. ц. м. відбувся церковний базар під проводом Жіночого Т-ва св. Ольги. Слідуючі числа були щасливі: 840, 4192, 3657, 2721, 551, 1051, 3948, 2714, 4496, 2669, 4490, 2470, 5726, 5204, 4546.

Жіноче Товариство бажає при цій нагоді подякувати всім тим, котрі помагали своєю працею й жертвами щоб цей базар випав успішно.

Місцевий.

Нова парохія

(ЧЕДАМ, ОНТ.)

Майже рік тому Українці Чедаму й околиці зачали гуртуватися й думати про церковну організацію. З помічю о. В. Дзюрмана виєдовані був вибраний комітет церковний з п. Дмитром Череватим на чолі. Трошки пізніше Українське Жіноцтво заснувало свою організацію під іменем св. кн. Ольги. Але й молодь не лишилася позаду, бо тепер уже існує маленька але активна організація Української Католицької Молоді під проводом п. М. Спунера.

Хоч майже всі парохіяни то фармері й мешкають далеко від міста, все ж таки від часу до часу зїжджаються на маленькі підприємства. Найбільше підприємство, що його тут Українці влаштували, було спільне свячене в неділю, 12 травня.

Рано о. Дзюрман відправив співану Службу Божу а зараз по богослуженні відбулося свячене. Це вперше Українці Чедаму мали честь вітати гостей з околичних міст. Більше як 40 гостей прибули з Виндзору разом зі своїм парохом Всч. о. Балою. З Лімінґтону також були гості. Українці так само мали честь привітати на своїм свяченім 5 англійських священиків з Чедаму та околичних міст.

Надзвичайно гарно вдалося це приняття. Членкині Жіночого Товариства вже наперед уложили собі добрий плян і доставили добірну страву. Дівчата з Молодечого Клюбу обслугували гостей так гарно, що хоч прибуло 50 людей більше як сподівалося, то все таки ніякого замішання не було і всі були добре обслужені.

о. Йосиф Бала був почесним бесідником і виголосив коротеньку але дуже повчаючу та зворушливу промову. Тоді о. Лебел, англійський парох Чедаму, сказав кілька слів до Українців в цій частині провінції. О. Лебел є великий приятель і добродій. Завдяки його помочі Українці в Лондоні, Онт., мають дуже гарну галю. Будучи перенесений до Чедаму він відразу познайомився з Українцями й тепер дає нам свою церкву для відправи, а галю та парохіяльний дім для сходин.

Інші бесідники були: Пані Сісетська і п. Хортін з Чедаму, п. Гевусь і п. Боер з Виндзору та п. Боровський з Лімінґтону. Дуже приємна несподіванка прийшла від пані Марусі Пославської, бо при кінці своєї промови, котру вона сказала в імени молоді, вона передала $5 о. пароховi як жертву від Молодечого Т-ва на Будівничий Фонд. Велика то була потіха родичам, що їх молодь так щиро інтересується будовою церкви.

Накінець подам ще імена Жіночого Комітету, котрий так гарно й успішно приготовив це підприємство. Подяка належиться пані Сісетській, пані Сурадні, пані Сеніти й пані Череватій.

Кореспондент.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Мондер, Алта.

В Мондері існують гарні організації меншої й старшої молоді під проводом Всеч. о. Химія ЧСВВ. Товариства дуже гарно розвиваються. Члени пильно учащають на сходини, які звичайно бувають що два тижні та інтересуються поступом своєї організації. Старша молодь що другу неділю співає на прімарії в церкві.

У третій день Великодніх Свят старша молодь виставила зворушливу драматичну картину під наголовком "У боротьбі за волю". Поодинокі частини цього представлення зворушували слухачів до сліз. Хто не був на цім представленні, пізніше жалував.

На День Матері вся молодь разом виготовила гарний концерт, в якого склад входили ріжні співи, деклямації, промови та маленька сценічна картина. Дуже гарне враження робила перша точка програми. 12 дівчаток станулo на сцені, щоб зложити привіт мамі. Кожна з них мала віночок, а в кожнім віночку була буква, так, що всі букви разом творили слова: "ПОКЛІН МАТЕРІ". При відповідних вправах вони відспівали привітну пісню а відтак, деклямуючи маленькі віршики, кожна по черзі поставила свій віночок на переді сцени. Ці віночки, освічені електрикою стояли так до кінця концерту. На особлившу увагу заслугують панна Настя Масляк та п. Петро Кудлик, що надесподівано гарно вивязалися зі своїми промовами.

Так мондерська молодь горнеться докупи, та працює над собою. Така молодь певно є многоцінною для нашого народу.

Мондерець.

Айрон Ривер, Алта.

Наша кольонія ще досить молода, бо лиш десять літ минуло, як вона започаткувалась. Наша невелика громада Українців католиків згуртувалась разом і ми не звертаючи уваги на наших противників, яких і тут не бракує, ведемо по нашим силам організаційну релігійно-народню роботу. Наші жінки справили до церкви процесійний образ, що його посвячено в Велику Пятницю і монстранцію, яку рівно ж посвячено в третій день Великодніх Свят.

Дівчата, заохочені прикладом старших постарали до церкви дві гарні хоругви й помагають пильно прикрашувати й тримати в ладі Дім Божий. Пані Одинська придбала на престіл гарний вишиваний обрус.

Перший раз цього року правились у нашій церкві "Страсти", мали ми винесення плащаниці й великодню відправу третього дня Великодніх Свят. По Службі Божій був Молебень до Матері Божої й обхід з Найсвятішими Тайнами. Всі ті богослуження відправив у нас Впр. о. Лаврентій Джіголик ЧСВВ.

По відправі, в Народнім Домі, що стоїть коло церкви, мали ми спільне свячене. При тій нагоді п. Степан Крук заохотив присутніх зложити свої жертви на католицьку пресу в Алберті. Збіркою, що принесла $2, зайнявся п. Григорій Панас. По спільнім обіді молодь грала софт бал а старші приглядались забаві й весело гуторили між собою. Ввечері всі вдоволені вернулись до своїх домів.

Парохіянин.

Кендіяк, Саск.

В Українських Вістях на[illegible] читаю дописи від наших [illegible] зі всіх сторін, тільки на жаль з нашої парохії заледво читав я одну допись ще в 1937 р.

Наша оселя заснована першими поселенцями 1898 року, побудувала церкву в 1913 р. В той час вже було 17 родин. Народний Дім побудовано 1927, але успіх не був дуже пильний, бо тут не було так видніших людей до ведення роботи. Тепер вже в нашій парохії є поверх 50 родин. Богослуження маємо до 14 разів на рік. Священик до нас тепер доїжджає з Ріджайни. У вересні 1939 о. Фик зорганізував Братство Українців Католиків. Вписалося 13 членів. Не віддя 76. Ми мали богослуження у Велику Пятницю з плащаницею і також у Світлий Понеділок. Наш парох о. Фик проголосив, що в неділю Томи буде спільне свячене в Народнім Домі для всіх парохіян. Але св. Євангелія каже про многих званих, а мало вибраних. Дуже мало нас прибуло, заледви 13 родин. О 10 годині зійшлися до церкви. Відправлено Утреню під проводом Василя Шепанського і Йвана Качмара, а відтак удались[м]о до Нар. Дому на спільне свячене. По кількагодинній забаві місто предсідатель Йван Качмар промовив теплими словами до зібраних гостей і попросив до слова п. Григорія Романова, предсідателя БУК-а, який говорив про те, що треба вести організаційну роботу. Сказав також, що не так дуже дивно чому наша парохія стоїть позаді, бо тут вже 10 років велика криза, посушна околиця до того ще скакуни багато шкоди наносять. Так живемо на державній допомозі. Але хоть нас утримує держава, то ми ще не так дуже бідні. Поза нами хтось ще бідніший, а іменно сироти с Сиротинець в Айтоні, так до 50 сиріток. Вони просять жертви від добрих людей, бо Сестри Служебниці не встані самі їх удержувати. Потому ще промовила пані Пелагія Романів, касієрка Жіночого Товариства і пішла зі збіркою. —Жін. Тов. дало $2.00, мужчини 1.95 то разом $3.95.

Григорій Романів.

Саме рік тепер як до Канади прибула британська королівська пара. Король Юрій VI. і Королева Єлисавета пращаються, виїзджаючи з Едмонтону.

Мила несподіванка для панства Мазуркевичів

(Форт Виллям, Онт.)

Дня 18. мая ввечір зійшлися родина і приятелі до галі Українського Запомогового Національного Товариства і запрошено панство Мазуркевичів, де всі оплесками привітали їх. Відтак попрошено до столів, на котрих вже були приготовані смачні потрави. Йосиф Крушельницький зложив пожелання ювилятам з нагоди їх 25-літнього подружжя та многих літ. П. Дмитрій Марцинюк пояснив значіння ювилею і виіс многоліття. Також вручив дарунки від двох братів, панства Завадських і гарний дарунок від всіх гостей. Пан Мазуркевич подякував всім загально. Незабуто і про нашу часопись Українські Вісти. П. Й. Крушельницький попросив присутніх, щоби щось зложити на нашу католицьку пресу. Пані Завадська сколектувала $3.75. Потім ще довго забавлялися і так провели миле вечір.

Приятель.

Жидівська молодь відвертається від комунізму

Серед жидівської молоді в Америці відбувається новий рух — масового відходу від комунізму та налагодження співпраці з демократичними організаціями. Низка організацій жидівської молоді порвала з тими організаціями, які були під керівництвом комунізму. Твориться нова демократична жидівська організація, в яку увійде також около 20 тисяч поступових сіоністів. Демократична жидівська молодь навязує звязки з протестантською та католицькою демократичною молодю для спільного захисту демократії супроти диктатур комунізму, фашизму й націзму.

(В Америці саме тепер конгресовий комітет Даєса розслідує діяльність комуністів і націстів.)

ПРИЛУЧУЮТЬ ДО НІМЕЧЧИНИ ДАВНІ її ЗЕМЛІ

Гітлер проголосив, що до Німеччини прилучено три бельгійські округи: Евпен, Малмаді і Моресне. Бельгія одержала їх по першій війні як відшкодування за ті шкоди, що їй нанесла німецька окупація. Німеччина пробувала дістати назад то округи шляхом переговорів і відкупу. Та це не пішло.

Пийте сік з моркви

Морквяний сок — то дуже уздоровляючий напиток. Він особливо багатий на вітаміни А й С. Вітамін А уздоровляє шлунок та добре впливає на легені. А вітамін С очищує й зміцнює кров. Взагалі морквяний сок має в собі багато оздоровляючої сили. Тому й моркву сиру добре їсти. Морква варена вже не має стільки оздоровляючої сили.

Коли морквяний сок кому не смакує, то можна його й засолодити цукром.

ЗАЯВА І ВИЯСНЕННЯ

Я, Юрій Войтків, вибраний послом до провінціонального сойму в Алберті дня 21-го марта, отсим подаю до відома виборцям вегревильського округа й ширшому загалу Українців, що я зложив свій мандат з тої причини, щоб опорожнити округ для пана Солона Лова, міністра скарбу, який перепав у своїм окрузі підчас головних виборів.

Сподіюся, що мого поступовання, себто моєї резиґнації, мої політичні прихильники не осудять і не приймуть за зле коли зрозуміють, що нас було двох українських кандидатів; отже на мене голосували тільки прихильники Соціял Кредиту, а прочі на д-ра І. Якимішака. З цього можна твердити, що мене не попирали українські виборці загально, так як приміром пана Глинку з почуття національного обовязку. Тому, що я уважав себе послом соціяльного кредиту і був обовязаний бути льояльним тій партії, якраз ця льояльність партії і рівночасно нагода піднесення престіжу Українців в очах провінціонального уряду спонукали мене до резиґнації. Уступаючи місце для міністра скарбу, я дав нагоду вегревильському окрузі мати кабінетного міністра. Хоч я зробив з себе жертву і хоч Українці будуть мати одного репрезентанта менше, то я є певний, що уряд не так мені як українському загалові віддячиться в інший спосіб.

Я також певний, що й дальше я буду мати нагоду обслугувати та помагати нашим людям в ріжних клопотах, як і дотепер помагав.

Крім цього треба знати інтересованим, що попередні кандидати і їх партії заявили, що вони не будуть ставити опозиційних кандидатів в доповнюючих виборах проти пана Лова еслиби він схотів йти в вегревильськім окрузі, і це була головна причина чому уряд хотів, щоби він йшов в тім окрузі.

Я передав справу на розглянення соціял-кредитової екзекутиви як також місцевих організаторів вегревильського округа, і вони однозгідно вирішили, що буде в інтересі вегревильського округа як також цілої провінції отворити округ для п. Лова. Після того я уважав своїм обовязком зголосити свою резиґнацію.

Думаю, що для незалежних кандидатів було б не розумно виривативоя в такий грізний і неспокійний час проти уряду, а розумніше було б для наших людей поперти пана Лова і вибрати його через акламацію. Бо яка користь може прийти нам, колиб вибрали когось, що буде в опозиції до уряду.

Юрій Войтків.

ПШЕНИЦЮ БУДУТЬ ДАЛІ ПРОДАВАТИ ПО ТВЕРДІЙ ЦІНІ

Домініяльний міністр торговлі і промислу заявив в Оттаві 21 травня, о ціна пшениці на вінніпеґській біржі залишиться надалі твердою, поки пшенишна торговля не візьме обороту на краще. В міжчасі уряд буде вважно стежити за пшенишною ситуацією на світових ринках.

Міністр заявив, що канадійська пшенишна рада буде далі купувати пшеницю від хліборобів до кількости 5,000 бушлів. Ті ж хлібороби, що мають пшениці в своїх засіках понад загарантовану кількість 5,000 бушлів, можуть доставляти ту надвишку до пулів, що є під керівництвом "гвіт кооперейтив маркетінґ акт".

"Якщо ж ціна пшениці зрівняється або перейде тверду ціну (71 із дробами центів), хлібороби можуть продавати її на відкритих торгах", — сказав п-н МекКіннон.

Ще Пише Рідкий Документ з 16 Століття

У трьох сотках років штука броварення стала була в Англії важним промислом. Зразу, в 13-ім столітті броварення стало було відомим як вода Буртона над Трентом. У багатьох книгах, що описували виробництво Пива, одна заслугує на особливу заввагу. В 1573 році Г. Кнарст опублікував свою працю в пятьох томах в Ерфурті; тій праці дав він вимовний заголовок: "Про високо-шляхотний дар, Фільософічно Величня, Дорога й Чудова Штука в Броварені Пива."

а СЬОГОДНІ

ПИВО

є традиційним напитком для товариськости і дружби—завжди злучене з приємною гостинністю.

Питайте за — Домагайтеся

Броваренoго в Алберті Пива

"НАЙЛІПШЕ ВИБРОВАРЕНЕ ПИВО"

This Advertisement is not inserted by the Alberta Liquor Control Board or by the Government of the Province of Alberta.

ПРО МОЖЛИВУ ВІЙНУ НА СХОДІ

Безупинно приходять вісти з Европи про те, що війна з Західньої Европи пошириться швидко на Східню Европу а радше на Близький Схід.

Кажуть, що такої війни найбільше хоче Мусоліні, бо він скористав би так як Гітлер, займаючи чужі краї. Передають, що Мусоліні хоче заняти цілу Югославію.

Югославія має 15,000,000 населення, 500,000 дуже доброго війська, свої фабрики зброї й амуніції. З нею для Італії справа не була б легко. Італійці памятають з минулої війни, що із Сербами й Хорватами найважче їм було воювати.

Та вони полягають тепер на механізовану війну, головно на военні літаки й танки (повзи).

Італійці сподіваються, що окружать Югославію з усіх боків. Від заходу вдарять з моря. З півночі послушна їм нападе Мадярщина, щоб "відібрати" собі значну часть теріторії. Далі від півночі може поможе Гітлер з Австрії. З півдня Італійці вже мають Албанію, а ще хотять забрати Грецію. Від сходу є дві залякані держави, Болгарія й Румунія.

Гітлер мав би в тім інтерес коли б йому віддали під контролю ріку Дунай, щоб він міг возити нафту з Румунії, а також з Росії (з Кавказу) через Чорне Море й Дунай.

Одначе годі, щоб на Греції й Югославії закінчилося.

Москва й Мадяри чигають на Румунію. Болгарія теж хотіла б від неї своєї Дубруджі.

Але таких подій не прийняла б спокійно Туреччина.

Вона військово найсильніша на Близькому Сході. Вона має добру, сильну й велику армію.

Пішли б, кажуть, Турки ніби то в обороні Румунії, а на ділі проти Советського Союзу.

Як відомо, механізована війна не можлива без ґазоліни. Її потрібно головно до літаків, танків, панцирних возів. Отже Туреччина, як военний союзник аліянтів, мала б відтяти цей могутній военний засіб від Німеччини, відбираючи від неї нафту з Румунії і з Росії.

Розуміється, що Турки не воювали б самі. Аліянти мусіли б піти разом з ними.

Аліянти мають сильні збройні сили на Близькому Сході, які зорґанізував французький ґенерал Максим Вейґан. В Сирії, Палестині й Іраку мають 700,000 війська, а з ним сильну й добру воздушну фльоту.

Така війна була б проти Сталіна й проти Мусолінія.

Покищо як аліянти з Турками так теж і Мусоліні дуже вагаються, чи зачинати нову війну на Сході.

З одного боку є спокуса для аліянтів, щоб відтяти Німцям ґазоліну, а може вони навіть раді були б, щоб Мусоліні замотався в війну на Сході, щоб так відтягти його загрозу на заході. Але з другого боку це були б дві війни для аліянтів, і до того ситуація на Сході така ж непевна як і на Заході.

Є знавці східньої ситуації, які заповідають, що війна на Сході принесе нову революцію в Росії. Може й аліянти приймають таку можливість. Тільки непевні що така революція принесе. Чи вона скріпила б Німців, чи аліянтів.

Через непевність, а частково й не готовість, загроза війни на Сході триває далі, але до вибуху не приходить. Одначе іскра, що запалює военний пожар, приходить нагло, дарма, що лідери держав непевні й держави не готові.

Тому саме війну на Сході без упину заповідають і готують, а в останніх днях кажуть, що вона таки швидко вибухне й то зачне її Мусоліні.

("Америка").

ВЕЛИЧЕЗНІ ЗБРОЄННЯ ДЛЯ АМЕРИКИ

Перед зібраним цілим конґресом президент Розвелт заявив, що Америка мусить бути така сильна, щоб зустріти далеко на морі всяких можливих напасників і їх там знищити. В тій цілі президент домагався грошей від конґресу, за які не лиш можна булоб відповідно побільшити сухопутну армію, узбройти прибережні полоси, але також ще більше скріпити морську силу і розбудувати таку повітряну фльоту, яка майже рівнялаcяб усім военним фльотам, усіх воюючих країв, докупи. Президент говорив, що Злучені Держави мусять зараз взятись до будови 50,000 военних літаків. А також мусять розбудувати свої фабрики так, щоб вони були в силі витворювати що року по 50,000 літаків. Американська морська фльота вже належить до найсильніших на світі. Вона має 500 военних кораблів, а сто нових кораблів є в стані будови.

Промову Розвелта гарячо оплескували всі конґресмени, не звертаючи уваги на партійну приналежність, даючи в той спосіб доказ, що під оглядом заграничної політики, зокрема під оглядом зброєння, ціла Америка є зеднинена.

Ліґа Націй вибирається з Женеви

Швайцарія є загрожена німецькою й італійською аґресією і Ліґа Націй почала вибиратися минулого тижня. Багато документів вже вивезено до Франції. Новим місцем осідку Ліґи має стати Лісбона, столиця Портуґалії.

АРҐЕНТИНА КЛИЧЕ БОРОНИТИ АМЕРИКУ

Минулого понеділка арґентинський уряд звернувся до інших республик південної Америки, щоб звернули увагу на справу можливої участи у війні цілої Америки —Північної й Південної.

Арґентинський уряд у виданій заяві пропонує іншим республікам в найкоротшому часі зробити ревізію декляраціï невтральности, що була принята минулого року, бо американська невтральність в теперішніх умовах є лише "фікцією".

Ця деклярація арґентинського уряду звертає увагу на такі обставини: коли воюючі не респектують волі невтральних і коли неверальні нездатні оборонити своєї невтральности, всякі дотеперішні постанови про додержання невтральности стратили всяке значіння й оборонну вартість. Деклярація, як приклад, вказує на німецьку інвазію на такі невтральні країни, як Голяндія, Бельгія й Люксембурґ...

ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ЖУРБОЮ

На зборах американського Психольоґічного Інституту в Синсинаті виступив психольоґ д-р Абрагам Маєрс з Бостону з осторогою перед журбою; казав, що постійні журби за війну, доходи, довги, тощо можуть довести людину до хронічної недуги шлунка, леґенів, шкіри, а навіть серця.

"РОЗМОВА З БІГУНА ДО БІГУНА"

Стентон Д. Бенет, оператор аматорської радіової стації в Фербенксі, на Алясці, зговорився з радіовою стацією на Західній Базі в Малій Америці коло південного бігуна, де тепер находиться виправа американського адмірала Бирда. Як Бенет дістав бездротне телефонічне получення, говорили зі собою Ервин Бремгол, професор фізики в Аляськім університеті, і Антон Вейд, фізик Бирдової експедиції.

СІМНАЦЯТИЛІТНІЙ НІМЕЦЬКИЙ ПАРАШУТИСТ

З Ротердаму повідомляють, що там захоплено одного німецького парашутиста, якому всього сімнацять літ. Довідавшися, що він опинився в Голяндії, парашутист заплакав, кажучи, що не знав, що Німеччина воює з Голяндією.

Більше Бадьорости для Нервових, Ослаблених Мужчин і Жінок

Нуґа-Тон є багатим у Цинковий Фосфайд, той цінний складник, що достарчує потрібного фосфору, елементу так дуже конечного на сильні, могутні нерви. Медичний фосфор приписують лікарі на злагодження й успокоєння роздражнених, дрожачих, болючих нервів. Є це вартісна медицина на нервові стани, які спричинюють постійне умучення й чувство обезсилення.

Цей знаменитий препарат містить також форму зеліза, яке є ужиточним у творенню багатої, червоної крови для будови твердших, здоровших мязів і привернення назад кольору і повноти блідим, худим лицям, коли причиною є проста безкровність. В додатку **Нуґа-Тон** містить інші цінні медицини. Зачніть брати **Нуґа-Тон** сьогодні і дивіться як ваша кров і нерви будуть скріплені. Продають його всі аптикарі за лиш Одного Доляра за одномісячне лічення. Гроші звертається вам, як не будете задоволені.

На запір беріть **Уґа-Соль.** — Ідеальне средство на розвільнення. 50ц.

Симон Тимошенко і Басарабія

Радіотелеграми з Москви звертають увагу на факт, що новий комісар військових справ, Симон Тимошенко, родом з Басарабії, що служив комяндантом української і кавказької военної округи та командував армією, яка зайняла Західну Україну. Всі ті факти підкреслює советська преса. В цьому добачують натяк, що іменовання Тимошенка звязане з можливістю советського военного виступу на згаданих вище південних фронтах.

З інших джерел повідомляють про дальші скупчення советських військ на кордонах Румунії і Угорщини та на Кавказі.

Румунське правління заборонило своїй пресі містити новинки з ходу теперішньої війни. Газети містили новинки з аліянтських джерел. Супроти того запротестувала німецька влада. Румунський уряд заказав тоді взагалі містити новинки з военних боїв.

Державний секретар Папи, кардинал Люїджі Маліоне, запропонував приміщення в Ватикані для дипльоматів, яких держави можуть знайтися в війні з Італією. Це відноситься до дипльоматів при Ватикані, які однак мешкають на території італійського Риму.

Менше дітей в Америці. То 20 років в Америці родилось річно по 2,800,000 дітей. Тепер те число впало до 2,400,000.

ЗВІДКИ НАЗВА — ПЯТА КОЛОННА

Тепер стала в Европі популярна назва "пята колонна". В цих словах розуміють підпольну й шпіонську приготовну службу в державі для майбутнього ворога, що має туди прийти з армією.

Кажуть що Німцям приготовила прихід їхня "пята колонна" до Данії, Норвеґії, а в останніх днях зробила це дуже точно "пята колонна" в Люксембурґу, а частинно в Голяндії, а вже найменше в Бельґії.

Також, кажуть, Німці мають таку "пяту колонну" в інших державах, як Мадярщина, Румунія, Югославія.

А мали й мають таку саму службу в чужих державах і московські большевики.

Але чому це якраз — пята колонна?

Це вийшло з того що коли армія диктатора Франка облягала столицю Еспанії, Мадрид, його ґенерал Еміліо Мола, раз так сказав:

— Чотири армійські колонни напирають на Мадрид, але ми полягаємо що добудемо успішно обляжене місто — на "пяту колонну" яка є серед мурів міста.

Та "пята колонна' в середині міста Мадриду дійсно працювала й підготовляла прихід чотирьох наступаючих колон.

З того часу внутрішню, вертільну, підпольну орґанізацію у державі, чи то в місті противника називають — пятою колонною.

...Але вона щодо числа не конче мусить пята, може бути третя, шеста, чи десята, тільки назва "пята колонна" придає їй спеціяльне значіння.

Цікаві речі

Ісляндія, острів на Атлянтику, яка припирає до арктичного круга та яка визнає своїм сувереном данського короля, найшлася тепер, на час війни, під протекцією Великої Британії. Цей край відомий з того, що його законодавчим тілом був парлямент і та його установа найстарша в світі. На цьому північному острові живе тепер 118,000 населення, говорить по ісляндськи, не має в себе безробіття, люди живуть відносно в достатку хоч земля мало врожайна. Не має там вязниць, в буджеті нема недобору, край не має армії, ні маринарки ані фортифікацій.

Слова "амінь" вживають християни, жиди й магометани, отже — один біліон людей.

90 процент історичних праць — менших більших і великих книг, написані про Европу, хоч Европа ніколи не мала більше, як одну третину мешканців світа.

Заразні холери розвиваються багато скоріше як всі інші заразні які відомі медицині. Наколи людина почує в собі симптоми тієї недуги — за годину потім умирає.

Федеральний статут Злучених Держав забороняє своїм

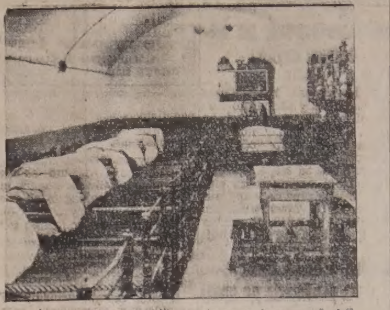

Кімната для жовнірів під землею, в укріплених французької лінії Мажіно.

горожанам ставати горожанами іншої держави в тім часі як Злучені Держави є в війні.

Іміґраційна гранична сторожа Злучених Держав придержала на границях тієї країни лиш в одному минулому році 33,000 осіб, що хотіли нелеґально дістатнстя до Злучених Держав на постійний побут.

Шіснадцять бейзбалових дружин, що належать до ліг Американської й Національної, вживають в одному сезоні до 105,000 галок; вони коштують найменше $130,000.

Сан Пієр і Мікелон, острови на південь від Новофунляндії, мають за собою незвичайну історію. Вони належали: до Франції 1660 року, до Британії 1702 р., до Франції 1763 р., до Британії 1778 р., знов до Франції 1793 р., до Британії 1803 року, і знов до Франції 1814 року. Від того року аж до сьогодні належать до Великої Британії.

В астрономічному світі рік починається на або около 21 березня. В той час є два дні, в яких сонце стоїть на самім рівнику (екваторі) й тоді день і ніч точно зрівняні на цілій земській кулі включно з обома бігунами.

Короткозорість

7. порад як їй запобігти.

Очі це один з найважніших органів людини. Та ми поводимося з ними часто не так як треба, відповідно до їх великого значіння. На одну ґігієну не звертаємо майже ніякої уваги. Особливо часто псуються очі в учнів; читання проти світла дрібного письма зігнувшися над книжкою або читання лежачи — псує зір учня і робить його найчастіше короткозорим. 30 до 40% учнів після скінчення вищої школи терпить на короткозорість. Часом це недомагання зору буває вроджене й учні вже з ним приходять до школи. В інших учнів короткозорість повстає вже по перших шкільних роках. Спочатку такі учні не здають собі справи з того, що вони короткозорі і що їх зір уже зіпсутий. Щоб краще бачити, вони більше напружують свої очі й тим впливають на це більше поґіршення стану очей. Одночасно не усувають тих причин, що зіпсували зір і що далі шкідливо ділають на вже зіпсуті очі. Внаслідок того очі дуже швидко перевтомлюються, до того долучаються ще інші неприємности, як памороки, завороти й біль голови, безсонність, нервове виснаження, ба навіть істерія. Короткозорість це недуга, що зменшує вартість громадянина і перешкоджує часто також його професійній карієрі. Звичайно діти не дбають за своє здоровля і не застановляються над недомаганнями ріжних органів, тому батьки повинні звертати пильну увагу на дитину ще заки вона піде до школи, повинні ствердити у лікаря, чи дитина змалку не короткозора, щоб запобігти лихові. Бодай раз на два роки учня треба повести до лікаря для провірення зору, бо дитина спочатку сама не відчуває, що має слабий зір. Лікована відразу короткозорість розвивається дальше. Як запобігти короткозорости? 1) Не позволити учням читати й писати низько зігнувшись над книжкою; книжка мусить бути віддалена від очей на 30-40 цм. 2) Не позволяти їм читати лежачи. 3) Не читати проти світла (проти лямпи або на вікні); світло мусить падати на книжку збоку. 4) По повороті зі школи не позволяти учням відразу сідати за книжку; очі мусять відпочити бодай 1-2 годині. 5) Не читати книжок дрібно печатаних і не писати дрібненько, бо від цего очі томляться і зір напружується. 6) Коли учень пише або читає, то по перечитанні або написанні одної картки його зір повинен відірватися від роботи і хвилину-дві спочити; після 45-хвилинного читання або писання робити 10-15-хвилевий відпочинок. 7) Розуміється, що читати коли темно або при поганому освітленні, — це значить зовсім певно псувати собі зір.

ТЕПЕР НА ПРОДАЖ!

ВОЄННІ ЩАДНИЧІ ЦЕРТИФІКАТИ

ПРЯМІ ОБЛІҐАЦІЇ ДОМІНІЇ КАНАДИ

"Від важного дня минулого вересня, сотні тисяч Канадійців ставили собі запит: "Чим можу я причинитися до виграння війни?

"Одна відповідь на це: 'Щадячи!' Кожен чоловік, жінка і дитина в Домінії може тепер робити прямі і постійні вклади в военні змагання Канади, щадячи не лиш свої доляри але й нікалі, даймы і квотри за закупно Канадійських Воєнних Цертифікатів."

MINISTER OF FINANCE.

ВОЄННІ ЩАДНИЧІ ЦЕРТИФІКАТИ: є сплатні по сімох з половиною роках. Якщо задержите їх аж до часу сплатности дістанете 3% на тих грошах з ваги вклад зросте на 25%. Набути їх можна так:—

За **5-доляровий** цертифікат ви платите **$4**
За **10-доляровий** цертифікат ви платите **$8**
За **25-доляровий** цертифікат ви платите **$20**
За **50-доляровий** цертифікат ви платите **$40**
За **100-доляровий** цертифікат ви платите **$80**

ЩОБ ВІДПОВІДАВ УСЯКОМУ БУДЖЕТОВІ: Ви можете скористати з цього патріотичного й корисного пляну щадження, незалежно від того, чи ваші ощадности міряються на доляри чи на припадкові нікалі, дайми і кводри. Канадійські Воєнні Щадничі Цертифікати випущені на такі суми, що вони апелюють до чоловіка й жінки з найменшим майном, які не в стані закуповувати бонди на більші суми, але які все ж таки хотять чимнебудь причинитися до военних змагань Батьківщини.

ДІТИ ТАКОЖ: Навіть діти можуть купувати Воєнні Щадничі Цертифікати вживаючи свої мідяки, нікаі й дайми на те, щоб закупити Воєнні Щадничі Марки по 25 центів кожну. Шіснадцять таких марок купить 5-доляровий Цертифікат.

РОЗВИНІТЬ ПРИВИЧКУ ЩАДЖЕННЯ: Ви можете купити стільки Воєнних Щадничих Цертифікатів скільки лиш бажаєте, до висоти 500 долярів сплатної вартости в котрім небудь календарнім році. Купуйте їх коли хочете, купуйте часто. Памятайте: систематичне щадження то успішне щадження — а ваша Батьківщина потребує грошей.

РЕЄСТРАЦІЯ: Кожен Воєнний Щадничий Цертифікат зареєстрований лиш на одно імя, і його не можна переписувати на інше імя.

ЗВОРОТ: За воєнні Щадничі Цертифікати не можна жадати від уряду звороту грошей перед датою їх сплатности. Однак їх власник має право, по шістьох місяцях, виміняти свої цертифікати за готівку по визначеній вимінній ціні. В наглих випадках, вислане наперед повідомлення, може бути відкинене.

ВИ ТАКОЖ МОЖЕТЕ ПОСЛУЖИТИ — ЩАДЖЕННЯМ!

Набудьте собі Воєнні Щадничі Цертифікати або Картки для наліплювання Поштових Марок ще нині. Ваш роботодавець радо зробить з вами зарядження для тижневих відтягувань з вашої платні на закупно Воєнних Щадничих Цертифікатів.

КОМПЛЕТНІ ПОЯСНЕННЯ Й АПЛІКАЦІЙНІ ФОРМИ В:

БАНКАХ, ПОШТОВИХ УРЯДАХ І В АГЕНТІВ

Козел в городі

Новелька з советського життя

В провінціяльнім клюбі малого містечка вийшов на естраду високий, небритий панок в понурім, сильно пімнятім, чорнім фраку.

Відкашельнув енерґійно й запитав охриплим басом: — Де акомпаніятор?

— Вибачте, товаришу — бесіднику, відповів перестрашений Саша, але це прецінь реферат про самогонку? Звідки тут може бути бесіда про якусь музику?

— Реферат? Гм... А можеб всетаки ліпше було заспівати щонебудь? Наприклад з "Демона"? Що?

Ха, ха! адже це відчит!

— А всежтаки лучше, як люблю Бога, щоб я щось заспівав... Слово чести... щось такого...

"На землі весь людський рід Шанує один святий ідеал...".

— Що ви, пане... Адже це відчит. Реферат про самогонку! Адже тут йде про боротьбу! Адже так написано на афіші...

— Справді? Ну, в такім разі добре. Гм., гм..

Чоловік у фраку знов відкашельнув, діткнув руками горла, потряс головою і прибрав геройську поставу.

Предсідник задзвонив.

— Товариші, прошу спокійно! Зараз товариш зі столиці буде промовляти про самогонку. Тема дуже поважна для тих, що хочуть образуватися, а ті, що волілиб танцювати, зволять опустити салю. Голос має товариш зі столиці.

Промовець у фраку розглянувся кругом своїми синіми очима, кивнув собою раз і другий і зачав промовляти.

— Товариші! В цім небезпечнім часі, коли республика Советів стогне під ярмом світового капіталізму, не можемо остатися байдужими! Всі як один муж... Чи добре говорю?

— Знаменито!... підтверджено не дуже заохочуюче зі салі.

— Так, товариші! Всі як один муж повинні ми вирушити до боротьби з самогоном. Тисячі людей пють щодня самогонку і тисячі людей трояться нею щодня!.. Добре говорю?

— І навіть декотрі сліпнуть від того! — залунав на салі якийсь поважний жіночий голос.

— Рр...р...рація товаришко! Величава заввага! Направду сліпнуть! Буває нераз... І глухнуть! Чесне слово!. Отже товариші, бачимо, що самогонка то страшна отруя. А чому?

Бесідник обкинув публику грізним поглядом:

— Для... чого?!

Зробив ефектовну павзу і наситившись доволі тишиною, що запанувала, підніс голос:

— Самогон, любі товариші, тому шкідливий, що не навчилися дотепер відчищувати його якслід! А чи може бути щось простіше, щось лекше, як відчистити самогонку?! Дурниця! На ведро самогонки треба взяти три фунти звичайної соли...

— Грубої чи мілкої?

— Лучше мілкої, але що правда можна і грубої.. Потому всипається сіль до ведра, а зверху прикривається чимсь теплим, наприклад коцом (ліжником).

— А можна подушкою, товаришу?

— Можна і подушкою. Навіть подушкою ліпше. Так товариші, потому треба взяти яких 5-6 фунтів звичайних, ординарних журавин...

— Журавин? писнула з захопленням якась баба з третього ряду вдаряючись по бедрах. — Ах ти, Боже мій! Журавин?!

— Власне, власне, журавин! Яґід! сказав торжественно промовець. Звичайних журавин... І потому варити на вільнім вогні, додаючи потрохи дріжджів, крейди і соди..

— А дріжджів багато?

— А соди?

— Товаришу-бесіднику, а що буде, коли...

— Тихше! тихше! Позвольте слухати! Не перешкоджуйте! Багато треба додати дріжджів?

На салі повстав гамір. Ззаду зачали пхатися до естраду. Жінки пищали. На катедру посипалися картки.

— Товариші! Не всі нараз! Прошу по черзі. Ось тут маю картку з запитом, чи можна для збільшення сили додавати до самогону перцю і тютюну? Відповідаю: Очевидно що ні! Перець і тютюн, додані до самогонки, роблять щоправда враження якоїсь міці, та в суті річи не впливають на міць, а тільки голова потому болить як проклята. Так... Отже говорю дальше. Як тільки дорогі товариші, журавини заваряться якслід і пустять сік, треба взяти сито, звичайне, найзвичайніше кухонне сито, яке...

Предсідник зблід.

— Товаришу-бесіднику, прошу не відбігати від теми!

Публика зачала верещати:

— Нехай говорить! Просимо! Просимо! Не перешкоджуй бесідникові!

— А соди кілька взяти?... Крейда в порошку чи в кусьнях?... Нехай ще раз скаже про те сито!

Промовець похиливши голову і примкнувши повіки, говорив дальше:

— А потому, дорогі товариші, все те треба перетерти через сито до якогось горшка.

— Знаменито.!

— До глиняного горшка, до котрого передтим слід вложити...

Предсідник зловився за голову і вибіг за куліси. Стояв там Саша, сперши студене, зіпріте чоло на стіну.

— Саша! заявив з розпуки предсідник. Адже він деморалізує слухачів! І він зовсім неподібний до доктора!... Може ти помилився і привіз тут когось іншого?

— Зовсім я не помилився! відповів Саша грухим голосом. Сам я їздив по нього до готелю під 8 число.

Предсідник зловився за голову.

— Вісімнацяте не восьме! Зарізав ти мене! Викинути його з естради!... Не восьме, тільки вісімнацяте! Спустити куртину!.. Помилився! Під 8 числом мешкає якийсь актор, бовване!

Саша дрожачими руками спустив куртину.

Та вже була запізно, бо промовець опинився серед салі, окружений зі всіх сторін захопленою публикою, якій відповідав на питання. Предсідник кинувся до отвору в куртині. Хвилю його обличча висловлювало розпуку. Потому розяснилося нагло.

Предсідник вихилився зпоза куртини і нагло крикнув захриплим голосом на салю:

— Товаришу-бесіднику! А що буде, коли напр. додасться до затирки забагато дріжджів і вона падлюка згусне?...

З тими словами предсідник зіскочив з естради і кинувся в саму середину захопленої публики.

В. К.

ГОЛОВНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО в справах: Звязок зі Старим краєм, горожанські папери, шифкарти, купно-продаж ґазів, акрів, фармів та інших ріжних справ. Залучіть марку на відповідь.
D. GERYCH, Notary Public, 652½ Main St., Winnipeg. Res. Tel. 21 176.

СЛУЖИМО ВСІМ СПОЖИВЧИМИ ТОВАРАМИ

ТЕЛЕФОН 912

ТОРГИ СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ В ІТОНА нижча підлога.

Візьміть у руки телефон, покрутіть 9-1-2, попросіть, щоб вас получили з Ґросері Ордер Борд і дайте їм своє замовлення . . . а ваші покупки в **ІТОНОВІМ** модернім департаменті споживчих товарів будуть полагоджені! Або, якщо ви робите закупки особисто, знайдете там усе дуже вигідно розложене . . . Ґросерні товари в Фудатерії, а далі Овочі, Городина, Мясиво, Риба, Печива й Делікатеси. І памятайте: Наші ціни завжди низькі!

T. EATON C° WESTERN LIMITED

АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА В СЕНДІ ЛЕЙК, МАН.

Подається до відома всім Українцям Сенді Лейку й околиці, що в неділю, дня 9 червня їх Ексцеленція Кир Володимир Василій Ладика, Епископ Канадійських Українців, відбудуть Епископську Візитацію новозбудованої церкви св. Духа в Сенді Лейку, відправлять Архиєрейську Службу Божу при участи численного духовенства та висвятять на священика о. діякона І. Кришталовича.

ПОРЯДОК СВЯТА

Пятниця, год. 7 вечером — Молебень, проповідь, Супліканія, Сповідь.

Субота, год. 9 — Служба Божа.
год. 7 — Велика вечірня, проповідь, Сповідь.

Неділя — від години 7 рано тихі Служби Божі і Сповідь.
Год. 9 рано — впровадження Преосвященного з резиденції до церкви й повитання, потім Архиєрейська Служба Божа, свячення і проповідь та відпровадження Преосвященного з церкви до резиденції.
Год. 1 — Обід в читальні Просвіти, промови визначних гостей українських і англійських.
Год. 4 — Торжественний Молебень з виставленням Найсв. Тайн, проповідь і Супліканія при співучасти всього духовенства.

Підчас богослужень співає злучений хор Сенді Лейку й Мавнтейнровд під проводом П. Пасовистого.

На це велике торжество запрошуємо всіх щирих Українців Манітоби. Просимо не забути, що відправа велика підчнеться о годині 9 рано, тому хто хоче дістати добре місце в церкві мусить бути перед девятою годиною.

Комітет Української Греко-Католицької Церкви в Сенді Лейк

НАЗНАЧЕННЯ О. Й. ЖАНА ДЕЛЄҐАТОМ ДО УРЯДІВ БРИТАНІЇ І ФРАНЦІЇ

Репрезентаційний Комітет Українців Канади проголосив слідуючий комунікат:

Цим подається до відома всіх Відділів РКУК у Канаді та всього українського суспільства, що РКУК призначив другим своїм делєґатом до урядів Британії і Франції о. Йосафата Жана з Монтреалу.

о. Йосафат Жан є знаний широкому українському суспільству, особливо в Европі, з його участи в Українській Делеґації на мирову конференцію по першій світовій війні. Фактом призначення його делеґатом РКУК під цю пору, його особа знов виступає на історичне становище українськиз визвольних змагань. РКУК і суспільство Канади та українські чинники в Европі напевно приймуть іменовання цього громадянського діяча на це становище з довірям і вдоволенням. Його знання европейських мов, особисті знайомства з дипльоматичними колами особливо в Франції, поможуть йому сповнити те тяжке й відвічальне завдання, яке на нього положено цим призначенням. Ширші відомості про цього другого делеґата РКУК будуть подані до загального відома у ближчій будуччині. РКУК при цьому зазначує, що офіційне проголошення про призначення о. Жана було значно спізнене з причини формального характеру.

о. Д-р В. Кушнір,
президент.
Проф. Т. К. Павличенко,
ґенеральний секретар.

З Укр. Народнього Дому в Едмонтоні

Подаємо до ласкавого відома слідуючу програму діяльности в Народнім Домі:

1. В середу проба співу. Проситься всіх співаків численні прийти на той день на пробу.

2. В суботу, 1. червня, о годині 8.30 вечером, Товариство Панночок устроює великий танець "Новелті Денс". Добірна орхестра й ріжні несподіванки. Прийдіть а не пожалуєте.

3. В неділю, 2. червня, о годині 8.30 вечером, діти Рідної Школи дадуть гарний концерт під проводом учителя Р.Ш. п. О. Прийми.

Заздалегідь подаємо до відома, що Аматорський Гурток відограє гарну історичну драму в 5 діях п. з. "Маруся Богуславка" в **суботу, 15. червня,** зараз перед Зеленими Святами. Купуйте наперед вступні білєти, які коштують так дешево як 25 центів. Приготовлення наперед робляться, щоб представлення випало якнайкраще.

Рівночасно повідовляється українське громадянство з Едмонтону й околиць, що карнавал Народнього Дому відбудеться в днях 6, 7 і 8 червня, о годині 8 вечером. В суботу, на закінчення карнавалу, буде гарний танець, розіґравка нагород і коронація королеви. Слідуючі панночки беруть участь у контесті: Анна Базюк, Катерина Костюк і Галя Піньковська.

Просимо всіх взяти численну участь у вище наведених підприємствах, а ті, що мають карнавалові книжечки, щоб їх звернули тим, від кого отримали, найпізніше до пятниці, 7 червня вечером.

В. Процьків, секр.

УВАГА

Отсим подається до ласкавого відома, що КАРНАВАЛ української греко-католицької церкви в Сенді Лейку, Ман., котрий мав відбутися в середу, 5. червня, є перенесений на понеділок, 15. липня.

ЗАРЯД.

Позір Гемилтон!

Річниця Братства св. о. Николая, Відділ 16 в Гамілтоні, Онт. відбудеться в суботу дня 1-го червня ц.р. в слідуючім порядку. Співана Сл. Божа і парастас, по набоженстві обід, по обіді забава. Приходіть численно, за вдоволення ручить

ЗАРЯД.

ПОЗІР! ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК!

Дня 9-го червня відбудеться на Вох по богослуженню перший величавний пікнік у 1940. Буде там смачний обід. А по обіді можна буде забавитися, та дещо доброго виграти. Тож просимо всіх взяти численну участь.

Церковний Комітет.

Діти спалили куклу Гітлєра

400 дітей в албертійсько-саскачеванськім місточку Лойдмінстер парадували в четвер ввечір з куклою Гітлєра, пятнуючи в той спосіб поневолення націстами малих невтральних держав. Вкінці куклу спалили на вулиці.

92,000 зголосилися до військової служби

До 11. травня зголосилося 92,030 мужчин у Канаді до військової служби в краю і за морем. Таку цифру подав у парляменті міністр оборони Роджерс. З того 26,279 жовнірів виїхали за море.

На заході вступило до війська по мілітарним округам: Вінніпег (10) 7,099 жовнірів, Вікторія (11) 6,848, Ріджайна (12) 4,718, Калґари (13) 6,041.

Потрібно бляхарсько-металевих ремісників до праці

Едмонтонський рекрутаційний центр Королівсько-Канадійських Повітряних Сил завізвав бляхарів і автомобілевих та металевих ремісників вносити аплікації до того центра на посади летунських механіків.

Оживлена купівля міських реальностей

Великий брак мешкальних будинків в Едмонтоні спричинився до того, що люди почали купувати в більшій кількості лоти — порожні або й зі старими будинками. В останньому тижні та торговля досить жваво оживилася. Дехто починає будувати нові хати, дехто відновляє або перебудовує старі будинки на румінг гавзи.

Оті трансакції підійшли були в останньому тижні до 13 тисяч долярів. Та це мало що зменшить той величезний брак хат в Едмонтоні. Хто має більший капітал, того й стати на будову; в кого ж грошей немає, той мусить тиснути свою родину в якій небудь там тісній дірі... Для бідніших зарібників міста міський уряд мусить прийти з допомогою.

В минулих двох тижнях едмонтонська щоденна преса розкричала була, що в едмонтоні почався будівельний "бум". (тобто швидка й на широку скалю розбудова). Той беззмістовний крик дістався на провінцію і звідти почали надпливати робітники в надії стати до роботи при будовах чи то як ремісники чи як робітники. Поприїзджавши тут, вони розчарувалися, бо роботи як кіт наплакав. Навіть місцеві робітники сидять без праці, лиш малий процент їх дістав там та не там якийсь притулок.

Недобре робити порожній "бум"; він нікому не помагає, а багатьом може принести прикрий завід.

Цукор подорожів на 35 ц.

Контрольор постачань і ціни цукру в Канаді, С. Р. Новбл, після звіту "Ради воєнних цін і промислу", дав дозвіл підвищити ціну цукру в Канаді о 35 центів на 100 фунтах. Подрібна ціна цукру в Едмонтоні, наприклад, буде виносити $7.55 за 100-фунтовий мішок. Однак багато крамарів є в стані покищо продавати цукор по старій ціні, то є по $7.20.

(Хоч їх до того ніхто не присилує...)

ДРІБНІ ВІСТИ

Всім чужинцям в американськім стейті Джорджія заборонено вести торговлю. Це зарядження має на увазі боротьбу з "пятою кольоною" в тім стейті.

Боні Дун, едмонтонська дільниця, загрозив, що проголосить у себе податковий страйк якщо місто в скорому часі не відновить їзду дізелового автобуса в тій дільниці. Управа міста каже, що їзду автобуса спинено там лиш на час направи моста, що перекинений через потік Милл.

В Єгипті розвивається індустрія презервування сардинок. Цього року сподіються там запечатати 500,000 бляхівок тих консервів. В Канаді вже давно розвинена ця індустрія.

Причина, чому пшениця почала від недавніх днів падати, є та, що політична мапа Европи почала раптово змінювати своє обличчя, — такий погляд висловив дост. МекКіннон, міністр торговлі і промислу.

Нюйорський Таймс пише що президент Розвелт серйозно думає покликати до державного секретаріяту (міністерства) деяких видніших осіб з републиканської партії і так створити в Америці коаліційне правління.

Скошують мотоциклістів. З Парижу подають, що алянтські повзи й літаки косять німецьких мотоциклістів як траву. Ті відділи їдуть як форпости німецьких головних сил.

В Венкувері повибивали вікна в трьох німецьких лютеранських церквах. Преса називає тих напасників вандалами.

Поліція сконфіскувала у всіх англійських шлюсарнях пальну зброю, щоб вразі німецького нападу на той край було чим спинити "пяту кольону".

Канадійські "Пайонір Ґолд Майнс" мали цього року, що закінчився 31 березня, менше чистих прибутків, бо лиш около пів міліона долярів. Минулого року мали вони понад $300,000 більше бо $787,563.

Цінні папери та шери фабрик военної зброї зазнали най більшого обезцінення, бо на 13 або й більше пойнтів. В останніх двох роках ще ніколи їх ціна не стояла так низько.

Французький уряд зарядив, щоб усі горожани того краю здавали своє золото а також канадійські й американські доляри державному банкові. Це значить, що канадійський доляр має в Европі тверду вартість.

Британійський департамент повітряних сил подав офіційний звіт, що британійські летуни не бомбардували ані дотепер ані відтепер не будуть бомбардувати цивільних осередків, а лиш військові обєкти. Німецькі заяви, що британійська авіяція бомбардувала цивільне населення в Гамбурґу й Бремені — цілком неправдиві.

Бельгійська королівська родина перенеслася до міста — Гавр, у Франції.

Смерть від випадку через цент. Джан Сенатіємпо, 28-літній сторож у Ст. Луисі, схилився до землі, щоби підняти нікель. Притому його револьвер висунувся йому з торбини й, вдаряючи об землю, випалив, завдаючи Сенатіємпові смертельну рану.

Не міг вдержати радісного схвильовання. В Кейп Тавн, в Південній Африці, 64-літний Джордж Роґнелдсон виграв на свіпстейк $10,000. Це так поденервувало старого чоловіка що він знепритомнів, а в чотири дні опісля помер. Завелика радість убила його.

Вівці в Канаді. У грудні минулого року було в Канаді 2,653,000 овець.

Не всі жінки однакові. Директор федерального перепису населення у Вичиті, Канзас, каже, що не всі жінки пробують зменшувати собі вік. На доказ цього подає він факт, що до його уряду зателефонувала недавно жінка й сказала: "Мій чоловік подав мій вік фальшиво. Мені не 70 літ, а 83".

ГУМОР

Учитель: Ти написав "Навпакі". Це ні після старого правопису, ні після нового.

Ученик: Або вже більше правописів не буде?

* *

Два послушні.

— Чи ти поступаєш так, як тобі мамуся каже.

— Так. І мій татко також.

* *

Безрога жалується перед ослом: Що ви кажете на таке? Хто що погане зробить, називають його "свинею"! Покине хлопець наречену без підстави, кажуть — свиня! Обманить хтось свою родину — свиня! Чи я така зла?

А осел подумавши добру хвилю відповів: Так поступати супроти вас це дійсно свинство!...

* *

— Позич мені 10 долярів.

— Дуже жалую, та при собі не маю ані сотика.

— Ну, а в дома?

— Дякую, всі здорові.

* *

— Що тут багато говорити, каже муж до жінки. Кожна жінка постійно заперечує.

Жінка: А неправда, неправда!

* *

— Чи ви вірите, що прийде колись до вічного мира?

— Напевно прийде.

— А коли?

— Як тільки умовляться, що на випадок війни переможець має платити всі пенсії інвалідам.

Клієнт до адвоката, по програнім процесі: Дуже мені жаль, пане меценасе, що ви задармо трудилися.

— Та задармо ні, тільки надармо.

* *

Делікатний.

— Як там вашій жінці?

— А що вас обходить моя жінка?!

— Та я властиво свищу на вашу жінку, а питав я так з вродженої мені делікатности.

* *

На океані.

До капітана великого трансокеанського корабля підходить подорожна, старша Анґлічка: Пане капітане, що буде, як ледова гора зудариться з нашим кораблем?

— Нішо. Ледова гора поплине собі дальше, немовби нічо не сталося.

* *

— Ти чого такий зажурений?

— Бо маю клопіт з сином.

— Що таке?

— Ні в карти не вміє грати, ні пити.

— То чимже ти журишся? Таж ти повинен тішитися.

— Та коли той дурень і грає і пє.

* *

Посередник у супружествах: Маю для вас прекрасну жінку, вдову з дорослою дочкою.

— А чомуж я не мавби оженитися з її дочкою?

— Бо я не радив би вам набути погану свекруху.

* *

На кораблі.

— Ви жонаті?

— Ні, я тільки так виглядаю... це наслідок морської недуги.

* *

Найприємніша хвиля.

— Цілий тиждень тішуся на думку про пообідню дрімку в неділю.

— Ви спите в неділю по обіді?

— Я ні, але моя жінка.

Deayton's for "Better" Photos
Спеціялісти Весільних і Фамілійних Фотографій
PHONE 21213 9987 JASPER AVE., EDMONTON

СТРИМАЙТЕ
Ґаз, Кваси, Нестравності!
Пощо терпіти ще один день, коли інші переконалися, як легко позбутися газів, печення коло серця і квасності жолудка, причиною чого є кваси нестравності.
Жолудковий порошок Елика Но. 2 зготовлений І. С. Еликом, старокраєвим аптикарем з 30-літнім досвідом, принесе швидку і певну поміч. Нема тут небезпечних домішок. Замовляйте цю чудову медицину сьогодні. Ґарантуємо, що принесе успішні наслідки, або звертаємо гроші. **55ц., 1.00 і 1.50.**
Пояснення висилаємо по українськи. Замовлення з грішми висилайте до:
UKRAINIAN BOOK STORE
Barry Hotel, (Dept U.W.)
SASKATOON SASKATCHEWAN

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

27. травня, 1940.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	53
Но. 2 Нортерн	50
Но. 3 Нортерн	47
Но. 4 Нортерн	43
Но. 5 Нортерн	39
Но. 6 Нортерн	37
Фід	33
Овес —	
Но. 2 С. В.	19
Но. 3 С. В.	18
Ячмінь —	
Но. 1 С. В.	20
Но. 2 С. В.	20
Но. 3 С. В.	18
Жито —	
Но. 2 С. В.	30
Но. 3 С. В.	25

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	650—700
Середні	575—650
Звичайні	450—550
Ялівки —	
Добрі до вибраних	600—650
Звичайні до середніх	400—600
Корови —	
Добрі	450—500
Звичайні до середніх	325—400
Бугаї	350—500
Годівник —	
Добрі	500—575
Інші вдолину від	500
Телята —	
Добрі до вибраних	700—800
Інші вдолину від	650
Свині —	
Бейкони	7.25
Яйця — Гуртівники платять за посилки з фармів.	
Великі А	15—17
Середні А	13—15
Ґрейд Б	12—14
Ґрейд С	10—12
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний ґрейд	20
Но. 1	18
Но. 2	13
Без ґрейду	7

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

27. травня, 1940.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	75
Но. 2 Нортерн	72
Но. 3 Нортерн	69
Но. 4 Нортерн	65
Но. 5 Нортерн	63
Но. 6 Нортерн	61
Фід	57
Трек	74
Ячмінь —	
Но. 1 С. В., 6-ґранний	37
Но. 1 С. В., 2 ґранний	42
Овес —	
Но. 2 С. В.	35
Но. 3 С. В.	33
Жито —	
Но. 2 С. В.	49
Но. 3 С. В.	45
Лен —	
Но. 1 С. В.	157
Но. 2 С. В.	153
Но. 3 С. В.	147

ХУДОБА

Бички годовані в стайнях до 1,050 фунтів —	
Вибрані	750—775
Добрі	675—725
Середні	575—625
Звичайні	500—550
Ялівки —	
Вибрані	675—700
Добрі	600—650
Середні	500—525
Звичайні	450—475
Тучені телята —	
Вибрані	750—800
Добрі	6.75
Середні	600—650
Корови —	
Добрі	500—550
Середні	400—475
Звичайні	350—375
На консерви	275—325
Бугаї	
Добрі	450—525
Звичайні	375—425
Бички стакерс —	
Добрі	575—650
Середні	500—550
Звичайні	450—475
Ялівки (стакерс) —	
Добрі	475—525
Середні	400—425
Звичайні	350—375
Телята —	
Добрі і вибрані	800—900
Звичайні до середніх	450—700
Свині —	
Бейкони	7.75
Тяжкі	6.00
Дуже тяжкі	5.50
Яйця продуцентам за тузин:	
Великі А.	17
Середні А.	15
Ґрейд В.	14
Ґрейд С.	12

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta.
Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
веде канцелярію спільно з
TIGHE & WILSON
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах.
716 McLeod Bldg. Edmonton
Телефон 28196

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

Николай Бартман, B.A. LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах Брит. Колумбії.
501 Holden Bldg., Vancouver, B.C.

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й Тягарові Вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10332 - 104th St., Edmonton, Alta.
Тел. 26522. Тел. уночі 72569

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Лікар і Оператор
207 MOSER RYDER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

Тел. офісу 24681. Тел. дому 23139
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
533 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Street, EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

Office Tel. 27442 Res. Tel. 33795
DR. JOHN LESIK
Дентист
403—4 Moser Ryder Building
101st Street Edmonton, Alta.

Тел: — Дому: 27010. Офісу: 25276
Д-р Н. Е. Никифорук
D.M., L.M.C.C.
Лікар — Акушер — Оператор
708 McLEOD BUILDING
EDMONTON, ALTA.
(В будинку напроти почти)

Тел. офісу 21221. Тел. дому 31222
ДР. ІВАН МІСЬКІВ
Лікар і Оператор
232 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЮРІЙ ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask.
(коло сіенарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ

біль в руках, ногах, крижах. Ті недуги уступають по ужиттю **"Мізар".** Великий слоїк коштує $6.25, малий $4.25. Належитість висилайте разом з замовленням на адресу:
MARTA LOZINSKA, Dep. 2.
2325 N. Mulligan Ave., Chicago, Ill.

ПИТАЙТЕ ЗА —
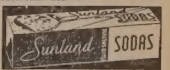

Виробляємо в Едмонтоні.

Кравецька Робітня
Робимо мужеські й жіночі Сути й Оверкоти. — Продаємо шкіряні Футра по дуже умірковинах цінах.
WESTERN TAILORS
9753 Jasper Ave., Edmonton, Alta.
Тел. 24303. Власт. John Krywko

Вирівнуйте залеглости!
Памятайте проце в цю пору.